2025/1235

25.6.2025 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2025/1235 НА КОМИСИЯТА

от 24 март 2025 година

относно мярка за държавна помощ SA.54155 (2021/NN), приведена в действие от Испания — Арбитражно решение за Antin

(нотифицирано под номер C(2025) 1781)

(само текстът на английски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като покани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с посочените по-горе разпоредби ([1]) и като взе предвид техните мнения,

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

(1) С електронно уведомление от 17 април 2019 г. Испания уведоми Комисията съгласно член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) за арбитражното решение, постановено на 15 юни 2018 г. от Арбитражния съд („съдът“), създаден под егидата на Международния център за разрешаване на инвестиционни спорове (ICSID), в рамките на арбитражното производство *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. и Antin Energia Termosolar B.V.* (заедно наричани „Antin“)/*Испания* ([2]). С решението, постановено в края на посоченото производство, изменено на 29 януари 2019 г. с решение за поправка на съда ([3]), се разпорежда изплащането на компенсация на Antin в размер на 101 милиона евро, заедно с лихвите върху тази сума и участието в разходите по арбитражното производство, които трябва да бъдат платени от Испания поради нарушение от страна на Испания на Договора за Енергийната харта (ДЕХ) ([4]) („решението“).

(2) Като е уведомила за решението, Испания е действала в съответствие със задължението си по член 108, параграф 3 от ДФЕС, което е посочено и в Решението на Комисията от 10 ноември 2017 г. по дело SA.40348 ([5]) („Решението на Комисията от 2017 г.“).

(3) С писмо от 19 юли 2021 г. Комисията уведоми Испания че е решила да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от ДФЕС, по отношение на решението („решението за откриване на процедурата“).

([1]) ОВ C 450, 5.11.2021 г., стр. 5.

([2]) Решение на ICSID по дело № ARB/13/31. Подробни данни са на разположение на следния адрес: https://icsid.worldbank.org/cases/case-database/case-detail?CaseNo=ARB/13/31.

([3]) Вж. бележка под линия 2.

([4]) ДЕХ е международно споразумение, което се прилага в енергийния сектор. Договорът е подписан през декември 1994 г., наред с други, от Европейския съюз („Съюза“), както и от Испания, Нидерландия и Люксембург, и влиза в сила през април 1998 г., вж. Решение 98/181/ЕО/ЕОВС/Евратом на Съвета и на Комисията от 23 септември 1997 г. (ОВ L 69, 9.3.1998 г., стр. 1). Разпоредбите на ДЕХ включват защита на инвестициите, търговията с енергийни материали и продукти, транзита и уреждането на спорове. Съюзът се оттегли от ДЕХ през юни 2024 г., вж. Решение 2024/1638 на Съвета от 30 май 2024 г. Испания също се оттегли от ДЕХ през април 2024 г.

([5]) Решение C(2017) 7384 окончателен на Комисията от 10 ноември 2017 г. относно държавна помощ SA.40348 (2015/NN) — Испания — Подпомагане на производството на електроенергия от възобновяеми енергийни източници, чрез когенерация и от отпадъци (ОВ C 442, 2017 г., стр. 1), съображение 165.

(4) Решението за откриване на процедурата беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ([6]). Комисията покани заинтересованите страни да представят мненията си по решението за откриване на процедурата.

(5) Комисията получи мнения от 23 заинтересовани страни, включително от Antin. Испания не представи мнение по решението за откриване на процедурата. С писма от 1 февруари 2022 г. и 25 ноември 2022 г. Комисията препрати тези мнения на Испания, на която беше предоставена възможност за отговор. Испания представи мнението си с писма от 20 април 2022 г., 3 януари 2023 г., 27 ноември 2023 г. и 29 януари 2024 г.

(6) Испания изпрати допълнителни сведения на 6 март 2025 г.

(7) На 4 март 2025 г. испанските органи по изключение се съгласиха да се откажат от правата си, произтичащи от член 342 от ДФЕС във връзка с член 3 от Регламент № 1/1958 на Съвета ([7]), както и настоящото решение да бъде прието и нотифицирано на английски език.

2. КОНТЕКСТ ВЪВ ВРЪЗКА С АРБИТРАЖНИ ПРОИЗВОДСТВА В РАМКИТЕ НА ЕС ([8])

(8) Както многократно е посочвано от Комисията ([9]) и е постановявано от Съда ([10]), арбитражните механизми за уреждане на спорове между инвеститор и държава в рамките на ЕС, произтичащи от двустранни инвестиционни договори (ДИД) и ДЕХ, противоречат на правото на ЕС, и по-специално на член 19, ПАРАГРАФ 1 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), членове 267 и 344 ОТ ДФЕС и принципа на автономност на правния ред на ЕС.

(9) На 6 март 2018 г. в решението си по дело *Achmea* Съдът постанови, че съдържащите се във вътресъюзни ДИД арбитражни клаузи относно споровете между инвеститор и държава са несъвместими с Договорите на ЕС, и по-специално с членове 267 и 344 от ДФЕС, тъй като тези клаузи оказват неблагоприятно въздействие върху автономността на правото на Съюза ([11]).

(10) Изложените в решението по дело *Achmea* съображения са еднакво приложими и по отношение на прилагането на ДЕХ в рамките на ЕС, както е посочено от Съда в решението по дело *Komstroy* ([12]). В това решение Съдът постанови, че разпоредба като член 26 от ДЕХ цели да уреди в действителност двустранните отношения между две договарящи страни по ДЕХ по начин, подобен на разпоредбата на ДИД, разглеждан по делото, по което е постановено решението по дело *Achmea* ([13]). Съдът добави, че при арбитражни производства в рамките на ЕС, образувани съгласно член 26 от ДЕХ, спорове, които може да се отнасят до прилагането или тълкуването на правото на Съюза, се изключват от компетентността на съдилища на държавите членки и съответно от системата от способи за съдебна защита, която член 19, параграф 1, втора алинея от ДЕС ги задължава да установят в областите, обхванати от правото на Съюза ([14]). Съдът постанови, че член 26, параграф 2, буква в) от ДЕХ трябва съответно да се тълкува в смисъл, че не е приложим към споровете между държава членка и инвеститор от друга държава членка във връзка с инвестиция, направена от последния в първата държава членка ([15]).

([6]) ОВ C 450, 5.11.2021 г., стр. 5.
([7]) Регламент № 1 на Съвета за определяне на езиковия режим на Европейската икономическа общност (ОВ 17, 6.10.1958 г., стр. 385).
([8]) Вж. също Решение на Комисията от 2017 г., раздел 3.5.3.
([9]) Вж. например раздел 3.5.3 от Решението на Комисията от 2017 г. и съображение 160 от решението за откриване на процедурата.
([10]) В тази връзка вж. решението на Съда (голям състав) от 6 март 2018 г. по дело C-284/16, *Slowakische Republik/Achmea BV*, ECLI:EU:C:2018:158 („решението по дело *Achmea*“) и решението от 2 септември 2021 г., Република Молдова/*Komstroy LLC*, C-741/19, ECLI:EU:C:2021:655 („решението по дело *Komstroy*“).
([11]) Вж. т. 58—60 от решението по дело *Achmea*.
([12]) Вж. т. 65 и 66 от решението по дело *Komstroy*.
([13]) Вж. т. 64 от решението по дело *Komstroy*.
([14]) Вж. т. 59 от решението по дело *Komstroy*.
([15]) Вж. т. 66 от решението по дело *Komstroy*.

(11) В определението по дело *Romatsa* Съдът постанови още, че арбитражно решение, постановено в производство между държава членка и инвеститор от друга държава членка, въз основа на арбитражна клауза, предвидена в международно споразумение, е несъвместимо с правото на ЕС, по-специално с членове 267 и 344 от ДФЕС, и следователно не може да породи действие и не може да бъде изпълнено ([16]). Поради това такова решение не може да породи действие и следователно не може да бъде изпълнено с цел да се изплати присъдената съгласно него компенсация. В този случай съд на държава членка не може в никакъв случай да пристъпи към изпълнение на такова решение, за да се предостави на бенефициерите възможност да им бъде изплатено обезщетението, което им е присъдил ([17]).

(12) Комисията и държавите членки предприеха редица действия за прилагане или за гарантиране по друг начин на ефективността на решенията на Съда.

(13) На 15 януари 2019 г. държавите членки подписаха декларация относно последиците от решението на Съда по дело *Achmea* и относно защитата на инвестициите в Европейския съюз ([18]).

(14) На 5 май 2020 г. 23 държави членки подписаха споразумение за прекратяването на вътресъюзни ДИД, което влезе в сила на 29 август 2020 г. ([19]) Останалите държави членки прекратиха своите вътресъюзни ДИД двустранно, в резултат на което всички вътресъюзни ДИД са официално заличени от правния ред ([20]).

(15) На 26 юни 2024 г. ЕС и държавите членки подписаха декларация относно правните последици от решението на Съда по дело *Komstroy* и общото разбиране относно неприложимостта на член 26 от Договора за Енергийната харта като основание за арбитражни производства в рамките на ЕС. Те също така приключиха преговорите по текста на официално международно споразумение помежду си, чиято цел е да се прекрати продължаването на арбитражни производства в рамките на ЕС, които противоречат на правото на Съюза ([21]). В декларацията и споразумението по-специално се пояснява в полза на съдилищата и на арбитражните съдилища, че предвидената в ДЕХ арбитражна клауза не се прилага — и никога не се е прилагала — към отношенията между инвеститор от ЕС и друга държава членка.

(16) С цел по-голяма изчерпателност Комисията отбелязва, че на 27 юни 2024 г. Съюзът и Евратом са уведомили депозитаря на ДЕХ ([22]) за оттеглянето си от ДЕХ, тъй като е било установено, че при отсъствието на съществени изменения ДЕХ вече не е съвместим с принципите на Парижкото споразумение, изискванията за устойчиво развитие и борбата с изменението на климата, както и със съвременните стандарти за защита на инвестициите. Освен това, както е пояснено в обяснителния меморандум на предложението за решението за оттегляне, ДЕХ е несъвместим с принципа на

([16]) Определение на Съда от 21 септември 2022 г., *Romatsa и други*, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, т. 42—44.

([17]) Определение на Съда от 21 септември 2022 г., *Romatsa и други*, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, т. 44; Вж. също решение от 14 март 2024 г., *Европейска комисия/Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия*, дело C-516/22, ECLI:EU:C:2024:231, т. 85—87.

([18]) Вж. https://finance.ec.europa.eu/system/files/2019-01/190117-bilateral-investment-treaties_bg.pdf.

([19]) Споразумение за прекратяване на Двустранните инвестиционни договори между държавите — членки на Европейския съюз (ОВ L 169, 29.5.2020 г., стр. 1).

([20]) През декември 2024 г. Комисията предяви иск пред Съда срещу Обединеното кралство за това, че не е прекратило своите вътресъюзни ДИД с шест държави — членки на ЕС (ОВ C, C/2025/1222, 3.3.2025 г.).

([21]) Споразумение относно тълкуването и прилагането на Договора за Енергийната харта между Европейския съюз, Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, COM(2024) 257 final.

([22]) В тази връзка вж. Решение (ЕС) 2024/1638 на Съвета от 30 май 2024 г. относно оттеглянето на Съюза от Договора за Енергийната харта (ОВ L, 2024/1638, 5.6.2024 г.), и Решение (ЕС) 2024/1677 на Съвета от 30 май 2024 г. за одобряване на оттеглянето на Европейската общност за атомна енергия от Договора за Енергийната харта (ОВ L, 2024/1677, 13.6.2024 г.). Освен Съюза и Евратом, някои държави членки също вече са се оттеглили от ДЕХ или планират да го направят. Италия се оттегли едностранно през 2015 г. Франция се оттегли от ДЕХ, считано от 8 декември 2023 г., Германия — считано от 20 декември 2023 г., Полша — считано от 29 декември 2023 г., Люксембург — считано от 17 юни 2024 г., Испания — считано от 16 април 2024 г., Словения — считано от 14 октомври 2024 г., Португалия — считано от 2 февруари 2025 г., Ирландия — считано от 27 април 2025 г., Нидерландия — считано от 28 юни 2025 г., и Дания — считано от 4 септември 2025 г.

автономност на правото на Съюза, тъй като не включва някои от гаранциите, установени от Съда в становището по Всеобхватното икономическо и търговско споразумение (ВИТС) ([23]), за да се заключи, че арбитражните решения няма да доведат до *възпрепятстване на функционирането на институциите на Съюза в съответствие с установената му конституционна рамка* ([24]). Испания също така уведоми за оттеглянето си от ДЕХ през април 2024 г. Оттеглянето влиза в сила една година след датата на уведомяването на депозитаря.

3. КОНТЕКСТ ОТНОСНО ИСПАНСКИТЕ МЕРКИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ВЪЗОБНОВЯЕМИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ

(17) В настоящия раздел Комисията предоставя за справка кратко описание на испанските схеми за възобновяеми енергийни източници, които са довели до арбитражното производство и в крайна сметка до решението.

(18) През 2007 г. Испания въведе икономическа схема за премии, насочена към насърчаване на производството на електроенергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ), която бе уредена с кралски укази 661/2007 и 1578/2008, както и с Кралски указ-закон 6/2009 („схемата от 2007 г.“), чиято цел беше транспонирането на Директива 2001/77/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([25]) — първата директива на Съюза относно енергията от възобновяеми източници. Испания не е уведомила Комисията за тази схема, въпреки изричното напомняне в съображение 12 от посочената директива, че членове 87 и 88 от Договора за ЕО (понастоящем членове 107 и 108 от ДФЕС) се прилагат по отношение на схеми за подпомагане, въведени от държавите членки с цел транспониране на директивата. В резултат на това Комисията никога не е предоставяла разрешение за схемата от 2007 г. съгласно правилата за държавна помощ.

(19) През 2012 г. и 2013 г. Испания измени схемата от 2007 г. в рамките на втората директива на Съюза относно енергията от възобновяеми източници — Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([26]). В член 3, параграф 3 от посочената директива се припомня задължението за уведомяване за схеми за подпомагане като мерки за държавна помощ. Първо, със Закон 15/2012 е премахнато възнаграждението за електроенергия, произведена от природен газ. През 2013 г. Испания прие допълнителни изменения. Схемата, която е изменена през 2013 г., се урежда с Кралски указ-закон 9/2013, Закон 24/2013, Кралски указ 413/2014 и наредби IET/1045/2014 и IET/1459/2014 („схемата от 2013 г.“). В схемата от 2013 г. се запазват основните характеристики на схемата от 2007 г., но се прилага различна методика за изчисляване на възнаграждението за инсталации за енергия от възобновяеми източници в сравнение със схемата от 2007 г. В съответствие със задълженията си по член 108 от ДФЕС на 22 декември 2014 г. Испания уведоми Комисията, макар и със закъснение, за схемата от 2013 г. В решението си от 2017 г. Комисията стигна до заключението, че схемата от 2013 г. е в съответствие с Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014—2020 г. (НПОСЕ) ([27]) и следователно е съвместима с вътрешния пазар. В това решение се прави и оценка на плащанията, извършени по схемата от 2007 г. по отношение на електроцентрали, които са продължили да получават подпомагане по схемата от 2013 г.

3.1. Схемата от 2007 г.

(20) През 2007 г., 2008 г. и 2009 г. Испания приема кралски укази 661/2007, 1578/2008 и Кралски указ-закон 6/2009, с които е въведена схемата от 2007 г. Операторите на генератори на ВЕИ е можело да избират между две възможности, за да се ползват от подпомагането по схемата от 2007 г. Първият вариант включва получаване на фиксирана тарифа за kWh произведена енергия (опция за преференциална тарифа за изкупуване), актуализирана ежегодно спрямо индекса на потребителските цени. Вторият вариант включва продажба на електроенергия на пазара и получаване на премия за всеки продаден kWh електроенергия в допълнение към пазарната цена (опция с получаване на премия).

([23]) Становище 1/17 на Съда от 30 април 2019 г., ВИТС ЕС — Канада (ВИТС).
([24]) COM/2023/447 final, с позоваване на становище 1/17 (ВИТС), т. 152—161.
([25]) Директива 2001/77/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2001 г. относно насърчаване на производството и потреблението на електроенергия от възобновяеми енергийни източници на вътрешния електроенергиен пазар (ОВ L 283, 27.10.2001 г., стр. 33).
([26]) Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 16).
([27]) Съобщение на Комисията — Насоки относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014—2020 г. (ОВ C 200, 28.6.2014 г., стр. 1).

(21) Както при опцията за преференциална тарифа за изкупуване, така и при опцията за получаване на премия, тарифата е изчислена въз основа на обичайните разходи и приходи на стандартни инсталации за енергия от възобновяеми източници. Испанските органи са оценили както първоначалните инвестиционни разходи, така и оперативните разходи и разходите за поддръжка на стандартните инсталации, и пазарната цена.

(22) Рентабилността на слънчевата термоелектрическа енергия е определена на до 8 % за съоръжения, които са избрали тарифи, и между 7 % и 11 % възвръщаемост за тези, които участват на пазара на едро и получават премия ([28]).

(23) Освен това, с цел да се осигурят стабилно производство и доставка, инсталациите за концентриране на слънчева енергия (КСЕ) е можело да получават тарифата/премията по схемата от 2007 г. и за електроенергията, произведена от изкопаеми горива/природен газ, когато тя е използвана в комбинация с ВЕИ, стига делът на тази електроенергия да не надвишава 12 % от общата електроенергия, произведена в случай на тарифа, и 15 % от общата електроенергия, произведена в случай на премия ([29]).

(24) За да получат подпомагане по схемата от 2007 г., потенциалните бенефициери е трябвало да подадат заявление до испанската главна дирекция „Енергийна политика и минно дело“.

(25) Схемата е финансирана чрез такси за достъп до мрежата, наложени на потребителите на електроенергия и ползвателите на мрежата съгласно Закон 54/1997 за електроенергийния сектор (изменен през 2013 г. със Закон 24/2013) и Кралски указ 2017/1997. Испанските органи твърдят, че плащането на таксите за достъп до мрежата е било задължително за потребителите и ползвателите на мрежата. Те също така твърдят, че схемата от 2007 г. представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, като се позовават по-специално на съображение 158 от Решението на Комисията от 2017 г.

(26) По-специално в член 17, параграфи 1 и 3 от Закон 54/1997 за електроенергийния сектор се предвижда, че испанското правителство следва да приеме разпоредбите, необходими за прилагането на системата от такси за достъп до мрежата. Таксите са определени въз основа на разходите за регулираните дейности на системата. Те включват постоянни разходи за електроенергийната система и разходите за диверсификация и сигурност на доставките. Испанското правителство е трябвало да установи методика за изчислението на таксите. В член 4.ж.1 от Кралски указ 2017/1997 сред разходите за диверсификация и сигурност на доставките се включват произтичащите от схемата от 2007 г.

(27) С Кралски указ 2017/1997 на Comisión Nacional de Energía (Националната енергийна комисия) — държавен орган, включен в Националната комисия в областта на пазарите и конкуренцията (CNMC) — се възлага задачата да прехвърли на съответните бенефициери, чрез последващи споразумения, средствата, събрани за покриване на постоянните разходи за електроенергийната система и разходите за диверсификация и сигурност на доставките. В приложенията към указа се определят и бенефициерите на споразуменията, приложимите математически формули и се регулира самата процедура съгласно предварително определени обективни параметри.

(28) Правната рамка на финансовия механизъм на схемата от 2007 г. е същата като оценената от Съда в определението по дело *Elcogás* ([30]).

3.2. **Схемата от 2013 г.**

(29) Както е посочено в съображение 19, считано от 2012 г. Испания е въвела няколко правни акта, с които е изменена схемата от 2007 г.

([28]) Решението, т. 91.

([29]) Вж. член 2, параграф 1 от Кралски указ 661/2007.

([30]) Определение на Съда от 22 октомври 2014 г., *Elcogás SA/Administración del Estado and Iberdrola SA*, дело C-275/13, ECLI:EU:C:2014:2314. В точка 23 от посоченото определение Съдът постанови, че разглежданият механизъм за компенсации е можело да бъде приписан на държавата, тъй като е създаден и се урежда със Закон 54/1997 и Кралски указ 2017/1997. Като се позовава на същото правно основание Съдът стига и до заключението, че механизмът за компенсации за извънредни разходи е финансиран с държавни ресурси. По-специално Съдът отбелязва, че размерът на таксите за достъп до мрежата се е определял ежегодно с министерско постановление, като тези такси са се налагали на всички крайни потребители и ползватели на мрежата в държавата. Освен това Националната енергийна комисия, която е държавен орган, е администрирала събраните по този начин средства и в това отношение не е разполагала с никаква свобода на преценка. Механизмът за финансиране на схемата от 2007 г. е същият по същество като разгледания от Съда.

(30) С Кралски указ-закон 2/2013 от 1 февруари 2013 г. се отменя, наред с другото, механизмът за актуализиране на преференциалните тарифи за изкупуване спрямо индекса на потребителските цени, като той е заменен с по-нисък индекс.

(31) Впоследствие Испания приема следните правни актове, с които се установява схемата от 2013 г. ([31]): Кралски указ-закон 9/2013 от 12 юли 2013 г., Закон 24/2013 от 26 декември 2013 г. за електроенергийния сектор, Кралски указ 413/2014 от 6 юни 2014 г. и наредби IET/1045/2014 и IET/1459/2014.

(32) Схемата от 2013 г. е организирана в шестгодишни регулаторни периоди. Първият регулаторен период е продължил от 14 юли 2013 г. до 31 декември 2019 г. Вторият е започнал на 1 януари 2020 г.

(33) Със схемата от 2013 г. са подпомагани i) инсталации за комбинирано производство, ii) инсталации за енергия от възобновяеми източници и iii) други инсталации, използващи най-малко 70 % отпадъци за енергийни източници и черна луга ([32]).

(34) Допустими за подпомагане съгласно схемата от 2013 г. са следните два типа съоръжения:

а) съоръжения, за които е отпусната помощ по тази схема след влизането в сила на Кралски указ 413/2014 на 11 юни 2014 г. („новоподпомагани съоръжения“);

б) съоръжения, които при влизането в сила на Кралски указ-закон 9/2013 на 14 юли 2013 г. вече са имали право да получават или са получавали подпомагане по схемата от 2007 г. („предходно подпомагани съоръжения“).

(35) Помощта по схемата от 2013 г. е предоставяна под формата на премия, в допълнение към генерирания от пазара приход. Целта е да се помогне на подпомаганите технологии да се конкурират наравно с други технологии на пазара при разумна норма на възвръщаемост, която е изчислена на 7,398 % за предходно подпомагани съоръжения ([33]) и на 7,503 % за новоподпомагани съоръжения. Премията е съставена от два компонента: компенсация за инвестиции и, ако е приложимо, компенсация за операции.

(36) С цел да се определи размерът на помощта, която трябва да се изплати, съоръженията се класифицират под един от различните видове стандартни съоръжения въз основа на индивидуалните им характеристики. Референтните показатели за компенсацията, приложими по отношение на всяко стандартно съоръжение, се определят с министерско постановление и включват: вид технология, капацитет за производство на електроенергия, дата на започване на експлоатация, експлоатационен срок, електроенергийна система/местоположение на съоръжението, обичайни приходи, получени от продажбата на електроенергия на пазара, обичайни оперативни разходи, необходими за извършване на дейността, и часове на експлоатация (с минимална и максимална стойност). Компенсацията, на която има право отделното съоръжение, се изчислява въз основа на стандартните референтни стойности за компенсацията на съоръжението и характеристиките на самото отделно съоръжение (като например реалния брой експлоатационни часове).

(37) Схемата от 2013 г. е финансирана частично от общия държавен бюджет и частично от тарифите и таксите за достъп до мрежата, налагани на потребителите на електроенергия, наричани още „приходи от електроенергийната система“. Този механизъм за финансиране е въведен със закони 15/2012, 17/2012 и 24/2013.

(38) Основните разлики между схемата от 2007 г. и схемата от 2013 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

а) съгласно схемата от 2013 г. производителите на енергия от възобновяеми източници имат право да получат премия в допълнение към пазарната цена за произведената от тях електроенергия, вместо да могат да избират между преференциална тарифа за изкупуване или премия, какъвто е случаят съгласно схемата от 2007 г.;

б) считано от 1 януари 2013 г. със схемата от 2013 г. се премахна подпомагането за електроенергия, произведена с помощта на изкопаеми горива/природен газ ([34]);

([31]) За изчерпателен списък на правните основания на схемата от 2013 г. вж. раздел 2.1 от Решението на Комисията от 2017 г.

([32]) За повече подробности относно допустимите технологии вж. съображение 14 от Решението на Комисията от 2017 г.

([33]) Тази норма е приложима по отношение на първия регулаторен период (от 2014 г. до 2019 г.). От втория регулаторен период нататък нормата е 7,09 %, ако не се използва втората допълнителна разпоредба на Кралски указ-закон 17/2019 с цел да се запази рентабилността от предходния период.

([34]) Решението, точки 139 и 140.

в) в схемата от 2013 г. се предвижда по-висок брой стандартни съоръжения, отколкото в схемата от 2007 г. В Кралски указ 661/2007 (т.е. в схемата от 2007 г.) е предвидено само едно стандартно съоръжение (Caso Tipo — CT) в сравнение с 20 стандартни съоръжения (Instalaciones Tipo — IT), определени в Кралски указ 413/2014 (т.е. в схемата от 2013 г.). За разлика от схемата от 2007 г., в схемата от 2013 г. се вземат предвид разликите между различните технологии, както и годината на влизане в експлоатация на електроцентралите, съгласно посоченото в съображение 36;

г) съгласно схемата от 2013 г. всички параметри на компенсацията, посочени в съображение 36, могат да бъдат преразглеждани на всеки шест години (всеки регулаторен период), включително разумната възвръщаемост за оставащия експлоатационен срок на стандартните съоръжения, докато съгласно схемата от 2007 г., след като веднъж вече са определени, параметрите на компенсацията остават непроменени, с изключение на факта, че са обвързани с индекса на потребителските цени;

д) както по схемата от 2007 г., така и по схемата от 2013 г. подпомагането е пропорционално на количеството произведена електроенергия. Докато обаче подпомагането по схемата от 2007 г. е пряко и изключително пропорционално на количеството произведена електроенергия, със схемата от 2013 г. се установяват брой еквивалентни експлоатационни часове според капацитета на инсталацията. Заплащане се предоставя само за тези часове.

3.3. **Решение на Комисията от 2017 г.**

(39) Както е посочено в съображение 19, схемата от 2013 г. е одобрена в Решението на Комисията от 2017 г. като съвместима с вътрешния пазар.

(40) Всички съоръжения, които първоначално са се ползвали от схемата от 2007 г., биха могли автоматично да се ползват от схемата от 2013 г. С цел да провери липсата на свръхкомпенсация, при оценката на съвместимостта на схемата от 2013 г. в решението си от 2017 г. Комисията взе предвид размера на плащанията, извършени от предходно подпомагани съоръжения по схемата от 2007 г. и схемата от 2013 г. ([35])

(41) По-специално Комисията оцени пропорционалността на помощта, предоставена на предходно подпомагани съоръжения съгласно параграф 131, буква а) от НПОСЕ, въз основа на изчисленията на паричния поток на 21 стандартни съоръжения, които са били представителни за различните технологии и видове инсталации, подпомагани по схемата от 2013 г. (вж. съображение 120 от Решението на Комисията от 2017 г.). Те включват приходи от минали продажби (включително произтичащите от схемата от 2007 г. за предходно подпомагани съоръжения), очакваните бъдещи приходи от продажби, първоначалните инвестиционни разходи, оперативните разходи и компенсацията, която ще бъде предоставена както на всяко съоръжение както за операции, така и за инвестиции. За всички предоставени примери Комисията потвърди, че помощта не надвишава необходимото за възстановяване на първоначалните инвестиционни разходи и съответните оперативни разходи, плюс маржа на разумна възвръщаемост, въз основа на миналите и прогнозните разходи и пазарните цени (7,503 % преди облагането с данъци за новоподпомагани съоръжения и 7,398 % за предходно подпомагани съоръжения). В решението си от 2017 г. Комисията установи, че тези норми на възвръщаемост са в съответствие с приложимите за подобни мерки (проекти за енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство), одобрени от Комисията, и не водят до свръхкомпенсация. Комисията достигна до същото заключение относно бъдещото преразглеждане на параметрите на компенсацията, тъй като бъдещите плащания ще бъдат изчислявани по начин, при който нетната настояща стойност на инвестицията ще продължава да е нулева ([36]).

4. **ИНВЕСТИЦИИ НА ANTIN**

4.1. **Електроцентралите Andasol**

(42) Централите Andasol-1 и Andasol-2 са две инсталации за КСЕ, всяка с капацитет от по 49,9 MW, разположени в Гранада, Южна Испания (заедно наричани „електроцентралите Andasol“). Те са собственост и се управляват от Andasol-1 Central Termosolar UNO S.L. и Andasol-2 Central Termosolar DOS (заедно наричани „дружествата Andasol“).

([35]) Вж. съображения 4 и 156 от Решението на Комисията от 2017 г.
([36]) Вж. съображение 120 от Решението на Комисията от 2017 г.

(43) Изграждането на електроцентралите Andasol е приключило през 2008 г. и 2009 г. Електроцентралата Andasol 1 е получила окончателното си удостоверение за въвеждане в експлоатация на 25 ноември 2008 г. и е вписана в административния регистър на съоръженията за производство на електроенергия на 24 април 2009 г., докато централата Andasol 2 е получила удостоверението си за въвеждане в експлоатация на 5 юни 2009 г. и е вписана в административния регистър на 22 декември 2009 г. ([37])

(44) Електроцентралите Andasol са се ползвали от подпомагане по схемата от 2007 г. Съгласно предоставените от Испания данни електроцентралите Andasol са получавали премия от пускането си в експлоатация до края на 2010 г. и отново през 2012г., докато през 2011 г. и 2013 г. са получавали подпомагане под формата на преференциална тарифа за изкупуване.

(45) Електроцентралите Andasol са оборудвани и с три нагревателя и резервоар за втечнен природен газ, с който е възможно да използват природен газ в производството си на електроенергия и по този начин да увеличат ефективността на преобразуването на слънчевата енергия в електричество и надеждността на производството си ([38]). В този контекст те са имали право на тарифата/премията по схемата от 2007 г. и за електроенергията, произведена чрез използването на природен газ.

(46) Съгласно предоставената от Испания информация електроцентралите Andasol е трябвало да продължат да произвеждат електроенергия и да получават подпомагане по схемата от 2013 г. Електроцентралите Andasol са автоматично регистрирани по схемата от 2013 г. като предходно подпомагани съоръжения, както се е случило с всички съоръжения, които първоначално са се ползвали от схемата от 2007 г. Предоставената на електроцентралите Andasol помощ по схемата от 2013 г. се е основавала на стандартната инсталация IT-00606 за Andasol 1 и IT-00607 за Andasol 2.

(47) Испания предостави изчислението на брутния доход, който електроцентралите Andasol биха получили като подпомагане по схемата от 2007 г., ако тя беше останала непроменена, и го сравни с подпомагането, получено от централите между 2014 г. и 2020 г. по схемата от 2013 г. В таблица 1 е показана разликата в приходите, допълващи пазарните приходи, между схемата от 2007 г. и схемата от 2013 г. Положителните стойности отразяват по-висок доход по Кралски указ 413/2014 (т.е. по схемата от 2013 г.) от дохода, който би бил получен по Кралски указ 661/2007 (т.е. по схемата от 2007 г.).

Таблица 1

Разлика в приходите, допълващи пазарните приходи, между схемата от 2007 г. и схемата от 2013 г.

	Разлики в приходите, допълващи пазарните (EUR)						
	2014 г.	**2015 г.**	**2016 г.**	**2017 г.**	**2018 г.**	**2019 г.**	**2020 г.**
Andasol 1 (IT-00606)	– 1 897 689	5 912 667	34 684	– 225 050	4 697 699	– 489 111	7 748 070
Andasol 2 (IT-00607)	– 5 373 068	2 679 859	– 3 420 095	– 4 243 563	355 343	284 299	– 1 769 847

Източник: испанските органи.

(48) В таблица 1 е показано, че в периода 2014—2020 г. централата Andasol 1 е получила приблизително 15 милиона евро повече, отколкото би получила по схемата от 2007 г., докато централата Andasol 2 е получила 11 милиона евро по-малко, отколкото би получила по схемата от 2007 г.

(49) Изчисленията се основават на действителното производство на електроцентралите Andasol между 2014 г. и 2020 г. съгласно данните от CNMC.

(50) Испания заяви, че електроцентралите Andasol работят с обем енергия, съответстващ на производствения им капацитет. В таблица 2 са представени данните за производството на енергия и за двете централи в периода между 1 ноември 2009 г. и 31 декември 2020 г., представени от Испания:

([37]) Решението, т. 110.
([38]) Решението, точки 70 и 72.

Таблица 2

Годишно освободена енергия от електроцентралите Andasol-1 и Andasol-2

	Andasol 1 (GWh)	Andasol 2 (GWh)
2009 г. ([1])	9,6	7,8
2010 г.	127,3	123,4
2011 г.	155,6	157,9
2012 г.	141,3	160,7
2013 г.	134,1	132,1
2014 г.	150,5	146,5
2015 г.	118,6	113,7
2016 г.	138,9	135,0
2017 г.	147,7	146,2
2018 г.	123,7	124,1
2019 г.	148,3	124,0
2020 г.	103,6 ([2])	128,8

([1]) Данните са налични само за ноември и декември 2009 г. и отчетената входна мощност съответства само на този период.

([2]) Испания обясни, че това намаление се дължи на по-малкото производство на електрическа енергия през периода март—юни 2020 г., което съответства на налагането на ограничителни мерки поради кризата с COVID-19, както и че през третото и четвъртото тримесечие на 2020 г. производството се е възстановило до нормални равнища, като дори е надхвърлило тези от предходната година.

Източник: испанските органи, въз основа на информацията от CNMC.

4.2. **Инвестиция на Antin в електроцентралите Andasol**

(51) Antin е ищецът в арбитражното производство *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. и Antin Energia Termosolar B.V./Испания*. Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. е създадено на 22 март 2011 г. в Люксембург. Antin Energia Termosolar B.V. е създадено на 27 юни 2011 г. в Нидерландия и изцяло е притежавано от Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. И двете са дружества на Antin Infrastructure Partners — частен фонд за рисков капитал, установен във Франция и използван за инвестиции в Испания ([39]). Към момента на изготвяне на настоящото решение Antin Infrastructure Partners посочва на уебсайта си, че управлява седем фонда, които инвестират в инфраструктура в Европа и Северна Америка и са насочени към инвестиции в секторите на енергетиката и околната среда, цифровите технологии, транспорта и социалния сектор с цел генериране на привлекателна, коригирана спрямо риска доходност за инвеститорите ([40]). Antin Infrastructure Partners заявява, че според него „*активният подход към създаването на стойност предлага най-добрия начин за управление на инвестициите в инфраструктура* и че *работи в тясно сътрудничество с управленските* [си] *екипи, за да подобри операциите, финансовите резултати, качеството на услугите и условията на труд в дружествата от портфолиото* [си]“ ([41]).

([39]) Решението, точки 2 и 249.

([40]) Вж. https://www.antin-ip.com/who-we-are, последно посетен на 3 март 2025 г.

([41]) Вж. https://www.antin-ip.com/who-we-are, последно посетен на 3 март 2025 г.

(52) През 2011 г. Antin инвестира в придобиването на 45 % дялово участие в дружествата Andasol. По-специално към онзи момент Antin Infrastructure Services Luxembourg S.a.r.l. е притежавало 100 % от акциите в Antin Energia Termosolar B.V., което от своя страна е притежавало 45 % от акциите във всяко от двете дружества Andasol. RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l. (RREEF) и испанският конгломерат Actividades de Construcción y Servicios, S.A. (ACS) са притежавали останалата част от акциите на дружествата Andasol, съответно с 45 % и 10 % дялово участие в дружествата Andasol ([42]).

(53) В рамките на арбитражното производство Antin твърди, че е инвестирало приблизително 139,5 милиона евро, като е очаквало електроцентралите Andasol да генерират редовен и устойчив доход, който да позволи на Antin да обслужва дълга си и да получава възвръщаемост на инвестицията си ([43]). Към момента на инвестицията на Antin електроцентралите Andasol са се ползвали от схемата от 2007 г.

(54) През август 2017 г. Antin продаде инвестицията си в електроцентралите Andasol, като продаде активите на Cubico Sustainable Investments Limited на цена от приблизително 75,2 милиона евро ([44]).

5. ОПИСАНИЕ НА МЯРКАТА

5.1. Започване на арбитражно производство

(55) Решението, за което Испания е отправила уведомление, е постановено от съда след спор, отнесен до арбитраж от Antin през ноември 2013 г. срещу Испания.

(56) При образуването на производството съгласно ДЕХ Antin твърди, че промените в испанската правна рамка, приложима за електроцентралите Andasol, в които Antin е инвестирало, са причинили сериозни и значителни вреди на неговите инвестиции и са били в противоречие със задълженията на Испания съгласно ДЕХ, и по-специално с принципа на справедливо и равноправно третиране, определено в член 10, параграф 1 от ДЕХ. Antin твърди, че е инвестирало в електроцентралите Andasol, уповавайки се на схемата от 2007 г ([45]).

(57) В рамките на арбитражното производство Испания повдигна въпроса за липсата на компетентност на съда да се произнася по спор като разглеждания — между инвеститор от държава — членка на Съюза, и друга държава членка ([46]).

(58) На 14 ноември 2014 г. Комисията подаде молба за встъпване в арбитражното производство като неучастваща в спора страна, която беше отхвърлена от съда на 14 декември 2014 г. с мотива, че молбата е преждевременна. На 9 декември 2015 г. Комисията подаде втора молба за встъпване. През 2016 г. съдът реши да упълномощи Комисията да изготви писмено становище, при условие че Комисията поеме писмено ангажимент, че ще се съобрази с всяко постановено от съда решение относно разноските. Комисията уведоми съда, че не е в състояние да предостави такъв ангажимент относно разноските и следователно няма да подаде писмено становище ([47]).

(59) Съдът отхвърли и исканията на Испания да представи в рамките на арбитражното производство i) решението по дело *Achmea* и ii) Решението на Комисията от 2017 г. ([48])

([42]) Решението, т. 261.
([43]) Решението, т. 359.
([44]) Решението, т. 46.
([45]) Решението, точки 509—510.
([46]) Решението, т. 171.
([47]) Решението, точки 59—68.
([48]) Решението, точки 51—53, 56—58.

5.2. **Констатации на съда в рамките на арбитражното производство**

(60) Съдът стига до заключението, че Испания е нарушила член 10, параграф 1 от ДЕХ, като не е предоставила справедливо и равноправно третиране на инвестициите на Antin ([49]). Тази констатация се основава на регулаторните промени в схемата за възнаграждение за инсталации за енергия от възобновяеми източници, въведени с приетите от Испания правни актове от юли 2013 г. нататък, а именно Кралски указ-закон 9/2013, Закон 24/2013, Кралски указ 413/2014 и наредба IET 1045/2014 в сравнение със схемата, която е била в сила към момента на инвестицията на Antin, а именно Закон 54/1997 и Кралски указ 661/2007 ([50]).

(61) Съдът присъди на Antin компенсация в размер на 112 милиона евро, която е трябвало да бъде платена от Испания. На 24 юли 2018 г. Испания подаде искане за поправка на решението до генералния секретар на ICSID. Вследствие на това на 29 януари 2019 г. съдът постанови ново решение, с което размерът на присъдената компенсация бе коригиран от 112 на 101 милиона евро.

(62) Съдът постанови също така, че от 20 юни 2014 г. до датата на решението (т.е. от 15 юни 2018 г.) Испания е следвало да плаща лихва върху тази компенсация в размер на 2,07 %, начислявана месечно, а от датата на решението до датата на плащането — лихва в размер на 2,07 %, начислявана месечно. Освен това съдът постанови, че Испания е трябвало да плати на Antin 563 256,17 EUR (635 431,70 USD) като вноска за плащането на неговия дял от разноските по производството и 2 840 661,41 EUR (2 447 008,61 GBR) като вноска за плащането на разноските и разходите му за процесуално представителство ([51]).

(63) По отношение на изчислението на компенсацията съдът прие само част от искането на Antin, свързано с обезщетението за вреди от загуба на бъдещи парични потоци (което е след юни 2014 г.) ([52]). Съдът счете, че възприетия от Antin и неговите експерти подход на дисконтиран паричен поток (ДПП) е подходящ. Относно експлоатационния живот на електроцентралите Andasol съдът счете, че за целите на изчисляването на обезщетението за вреди полезният живот на електроцентралите Andasol е трябвало да бъде 25 години. Поради това съдът приспадна от претендираните за тези загуби 137 милиона евро сумата от 36 милиона евро, съответстваща на разликата между претендирания от Antin експлоатационен срок (35—40 години) и срокът, който съдът е счел за приемлив (25 години), и стигна до заключението, че останалите 101 милиона евро представляват справедлива компенсация ([53]).

5.3. **Бенефициер на мярката**

(64) Испания твърди, че бенефициерът на мярката, за която е отправено уведомление, е Antin, тъй като тази страна е била ищец в производството, вследствие на което е постановено решението, и поради това страната има право на посочената в него компенсация ([54]). Макар че в решението се ([55]) твърди, че Antin е продало своите инвестиции в дружествата Andasol на Cubico Sustainable Investments Limited, Cubico Sustainable Investments Limited не е било страна в арбитражното производство и с решението се предоставя право на компенсация изключително на Antin, но не се предоставя право на компенсация на Cubico Sustainable Investments Limited.

5.4. **Правно основание на мярката**

(65) Испания посочи, че правното основание за мярката, за която е отправено уведомлението, включва решението, ДЕХ и Конвенцията за ICSID, както и *Инструмента за ратифициране на Договора за Енергийната харта и на Протокола за Енергийната харта относно енергийната ефективност и съответните екологични аспекти, съставен в Лисабон на 17 декември 1994 г.*, който е публикуван в Държавен вестник на 17 март 1998 г. ([56])

([49]) Решението, т. 748 и раздел VIII, буква в).
([50]) Решението, раздел VIII, буква в) и точки 572 и 573.
([51]) Решението, т. 748.
([52]) Решението, точки 691, 714 и 725 (поправено поради техническа грешка с решението за поправка на съда от 29 януари 2019 г.).
([53]) Решението, т. 725 (поправено поради техническа грешка с решението за поправка на съда от 29 януари 2019 г.).
([54]) Решението, т. 2. Вж. също списъка с определения в т. 748 от решението.
([55]) Решението, т. 46.
([56]) Испания е подписала ДЕХ на 17 декември 1994 г., ратифицирала го е на 11 декември 1997 г. и той е влязъл в сила по отношение на Испания на 16 април 1998 г. Испания поясни и че в съответствие с член 96, параграф 1 от Конституцията на Испания „[в]алидно сключени международни договори стават част от вътрешния правен ред след официалното им публикуване в Испания“.

5.5. **Цел на мярката**

(66) Според Испания целта на мярката, за която е отправено уведомление, е да се предостави компенсация на Antin за регулаторните промени, направени от Испания в схемата за подпомагане на инсталации за енергия от възобновяеми източници, които са били внесени с приети от Испания правни актове и с които е изменена схемата от 2007 г. и е въведена схемата от 2013 г. (вж. съображение 60). Испанските органи също така изтъкнаха, че мярката, за която е отправено уведомление, няма стимулиращ ефект.

5.6. **Форма на подпомагане, бюджет и финансиране на мярката**

(67) Формата на подпомагане ще се състои от плащане на размера на компенсацията, изчислена от съда в решението, лихвите преди решението, както и лихвите след решението, които ще трябва да бъдат преизчислени въз основа на датата на действителното плащане (вж. съображения 61 и 62).

(68) Към момента на уведомяването Испания е оценила общата сума на 114 900 983 EUR, от които 101 000 000 EUR съответстват на признатия съгласно решението размер; размерът на лихвата преди решението е 8 686 086 EUR (за периода 20 юни 2014—15 юни 2018 г.); размерът на лихвата след решението е 1 810 978 EUR (за периода 15 юни 2018—31 март 2019 г.); сумата от 563 256 EUR съответства на разноските по производството, а сумата от 2 840 661 EUR съответства на съдебните разноски на Antin.

(69) Испанските органи поясниха, че плащането ще бъде финансирано от общия бюджет на испанската държава. Плащането няма да бъде пряко начислено към разходите за електроенергийната система и следователно няма да бъде понесено пряко от крайните потребители на електроенергия чрез сметките им за електроенергия.

5.7. **Кумулация**

(70) Испания заяви, че електроцентралите Andasol продължават да получават подпомагане по схемата от 2013 г. Всъщност Испания е изчислила евентуалното въздействие, което решението би оказало върху постигнатата от инвестицията на Antin рентабилност в електроцентралите Andasol, както е показано в Таблица 4, въз основа на посочените в таблица 3 параметри:

Таблица 3

Параметри на симулацията, за които се прилага 45 % собственост на Antin

	Общо инвестиции	**Инвестиции на Antin (45 %)**	**Експлоатационен срок**	**Приходи 2009/10—2020 г.**	**Приходи 2021—2037 г.**	**Разходи 2009/10—2037 г.**
	EUR	EUR	Години	EUR	EUR	EUR
Andasol 1	318 126 771	143 157 047	25	Действителни (*)	IT- 0 606/20 606	IT- 0 606/20 606
Andasol 2	318 126 771	143 157 047	25	Действителни	IT - 0 607/20 607	IT- 0 607/20 607

Източник: испанските органи.
(*) *Действителни данни, основани на информацията от CNMC.

Таблица 4

Въздействие на решението върху 45 % от електроцентралите Andasol

ВНВ	**Инвестиции на Antin (45 %)**	**Без решение**	**С решение, без лихва**	**С решение, с лихва**
	EUR	ВНВ	ВНВ	ВНВ
Andasol 1	143 157 047	7,44 %	8,84 %	9,03 %
Andasol 2	143 157 047	7,27 %	8,96 %	9,18 %

Източник: испанските органи.

(71) Испания поясни, че използването на действителни стойности на приходите и за двете електроцентрали обяснява защо вътрешната норма на възвръщаемост (ВНВ) е различна от възвръщаемостта от 7,398 %, която е била счетена за разумна в Решението на Комисията от 2017 г. за предходно подпомагани съоръжения.

5.8. **Опити на Antin да изпълни решението и възражение от страна на Испания**

(72) Antin се опитва да изпълни решението в Съединените щати, Австралия и Обединеното кралство.

(73) На 27 юли 2018 г. Antin образува производство в Съединените щати, с което иска признаване и изпълнение на решението пред Федерален окръжен съд на окръг Колумбия, САЩ (гражданско дело № 1:18-cv-1753 (EGS). По разпореждане на съда на 28 август 2019 г. производството е спряно в очакване на резултата от производството по отмяна на решението, образувано от Испания пред комитета по отмяна на ICSID. На 22 март 2019 г. на Комисията бе разрешено да встъпи от името на Съюза като *amicus curiae* в посоченото производство в Съединените щати. В становището си Комисията изтъкна, че съдът не е компетентен, както и подчерта, че съгласно правилата за държавна помощ не може да се извършва плащане по решението, освен ако и докато то не бъде разрешено като съвместимо с вътрешния пазар от Комисията. По-специално по първия въпрос Комисията обясни, че ДЕХ не се прилага за спорове в рамките на ЕС, поради което арбитражното производство, вследствие на което е постановено решението, е било лишено от съществено предварително условие, т.е. валидно споразумение за арбитраж, тъй като Испания никога не е отправяла предложение за арбитражно производство с инвеститори от Нидерландия или Люксембург, откъдето са ищците. С други думи, липсва правно основание за производството и съдът не е компетентен да разгледа спора. Комисията също така заяви, че окръжният съд, който разглежда делото, следва да се съобрази в най-голяма степен с решението на Съда по дело *Komstroy* по отношение на тълкуването на ДЕХ и Договорите на ЕС. Що се отнася до втория въпрос, Комисията уведоми окръжния съд за естеството и съдържанието на решението за откриване на процедурата, включително задължението посочената в решението компенсация да не се изплаща, преди да бъде взето окончателно решение от Комисията, както и че това задължение се прилага независимо от членове 53—55 от Конвенцията за ICSID. Спирането на производството беше отменено през януари 2025 г. На 18 февруари 2025 г. Комисията подаде допълнително кратко изложение в качеството си на amicus curiae, за да вземе под внимание решението от 16 август 2024 г. на Апелативния съд на окръг Колумбия по паралелно производство и Декларацията относно правните последици от решението на Съда по дело *Komstroy* и общото разбирателство относно неприложимостта на член 26 от ДЕХ като основание за арбитражни производства в рамките на ЕС, изготвена на 26 юни 2024 г. от Съюза и държавите членки ([57]). В това становище Комисията също така се възползва от възможността да обясни, че основните принципи на тълкуване на договорите биха довели до същото заключение, до което е достигнал Съдът по дело *Komstroy*: постоянното предложение на Испания за арбитражно производство по член 26 не обхваща инвеститори от ЕС. Към момента на изготвяне на настоящото решение производствата пред Федерален окръжен съд на окръг Колумбия, САЩ, са висящи.

(74) Antin е образувало производство за изпълнение на решението и в Австралия. На 25 юни 2021 г. апелативното отделение на Федералния съд на Австралия призна решението като обвързващо за Испания. В това производство посоченият съд отхвърли и искането на Комисията за встъпване от името на Съюза като *amicus curiae*. Испания подаде жалба до Висшия съд на Австралия — най-висшия съд на Австралия. Висшият съд на Австралия постанови решение на 12 април 2023 г., с което отхвърли жалбата на Испания и потвърди признаването на решението в Австралия. Също в това производство бе отхвърлено и искането на Комисията да представи от името на Съюза кратко изложение в качеството ѝ на *amicus curiae*. Въз основа на това официално признаване на решението понастоящем Antin е поело ангажимент пред компетентния съд в Австралия да предприеме следващите стъпки по изпълнение на решението. Към момента на изготвяне на настоящото решение посоченото производство е висящо.

([57]) Вж. https://energy.ec.europa.eu/document/download/740e62fc-a0d1-4a5b-9d00-01357802c307_en?filename=Inter%20se%20Declaration%20-%20all%20languages%20-%20260624.pdf (последно посетен на 3 март 2025 г.).

(75) Antin е подало заявление за вписване на решението и пред съдилищата в Обединеното кралство, като решението е вписано. На 24 май 2023 г. Висшият съд на Англия и Уелс отхвърли искането на Испания за отмяна на разпореждането за вписване. Испания обжалва това решение пред Апелативния съд, който отхвърли жалбата на 22 октомври 2024 г. На 31 януари 2025 г. Върховният съд на Обединеното кралство предостави на Испания разрешение да обжалва решението на Апелативния съд. Срокът за подаване на тази жалба от страна на Испания не е изтекъл към момента на изготвяне на настоящото решение.

(76) Испания, в отговор на опитите на Antin да изпълни решението в Австралия, Съединените щати и Обединеното кралство, образува производство срещу Antin пред съдилищата на Люксембург, тъй като Antin е регистрирано в тази държава членка. По-специално Испания е поискала от *Tribunal d'arrondissement de et à Luxembourg* да разпореди на Antin да оттегли предявения иск, насочен към получаване на признаване или изпълнение на решението, по-специално в трети държави, тъй като такова признаване или изпълнение би било в явно нарушение на правилата на обществения ред. Освен това Испания е поискала от люксембургския съд да разпореди на Antin да плати глоби в случай на неспазване на заповедта за оттегляне на предявения иск. Комисията е встъпила в това производство на основание член 29 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ([58]). Към момента на изготвяне на настоящото решение производствата са висящи.

6. ОСНОВАНИЕ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

(77) На 19 юли 2021 г. Комисията прие решението за откриване на процедурата, в което изложи предварителната си оценка, че решението представлява държавна помощ по причините, обобщени в раздел 4.1 от решението за откриване на процедурата, по-специално поради това, че води до компенсация за оттеглянето на неправомерна държавна помощ ([59]). В решението за откриване на процедурата Комисията изрази съмнения във връзка със съвместимостта на мярката с вътрешния пазар въз основа на две независими основания: първото съмнение се отнасяше до нарушение на правото на ЕС от мярката, а второто — до несъответствието на мярката, за която е отправено уведомление, с критериите за съвместимост, определени съгласно насоките за държавната помощ, приложими за оперативна помощ за енергия от възобновяеми източници ([60]).

(78) Първо, що се отнася до съмненията относно нарушение на правото на ЕС, в решението за откриване на процедурата (вж. съображение 94) Комисията припомни решението на Съда, според което „държавна помощ, която нарушава разпоредби или общи принципи на правото на Съюза, не може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар“ ([61]). В решението за откриване на процедурата Комисията изрази предварително становище, че в настоящия случай решението може да нарушава разпоредбите на Договорите на ЕС ([62]). По-конкретно, като се има предвид, че решението е прието въз основа на предвиденията в член 26 от ДЕХ арбитражен механизъм за уреждане на спорове между инвеститор и държава, Комисията изрази предварително становище, че решението би могло да бъде в нарушение на член 19, параграф 1 от ДЕС, членове 267 и 344 от ДФЕС и на общите принципи на правото на Съюза на взаимно доверие и автономност ([63]). Освен това Комисията изрази предварително становище, че съображенията на Съда в решението по дело *Achmea* се ([64]) прилагат и по отношение на ДЕХ и поради това националните съдилища са задължени да отменят всяко арбитражно решение, постановено на това основание, и да откажат да го изпълнят ([65]).

([58]) Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9).
([59]) *Вж.* решението за откриване на процедурата, съображение 88.
([60]) *Вж.* решението за откриване на процедурата, съображение 95.
([61]) Решение на Съда от 22 септември 2020 г., дело C-594/18 P, *Австрия/Комисия (Hinkley Point C)*, ECLI:EU:C:2020:742, т. 44.
([62]) Решението за откриване на процедурата, раздел 4.3.1.
([63]) Решението за откриване на процедурата, съображение 99.
([64]) *Вж.* решението по дело *Achmea*.
([65]) *Вж.* решението за откриване на процедурата, съображение 98.

(79) Освен това Комисията изрази съмнения във връзка със съвместимостта на решението с вътрешния пазар, доколкото то би могло да създаде дискриминация на основание гражданство сред инвеститорите по схемата от 2007 г. въз основа на способността им да получат достъп до международен арбитраж или не ([66]). Комисията изрази предварително становище, че такава дискриминация на основание гражданство не би била съвместима с правото на Съюза, и по-специално с член 18 от ДФЕС ([67]).

(80) Второ, що се отнася до съмненията във връзка със съвместимостта на мярката с евентуалните съответни насоки за държавната помощ, Комисията посочи Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2008 г. ([68]) („НПОС от 2008 г.“) и НПОСЕ ([69]).

(81) Накрая Комисията изрази съмненията си дали мярката изпълнява условията, заложени в НПОС от 2008 г. Комисията изрази съмнения относно това дали компенсация с обратна сила за загуба на бъдещи парични потоци и лихвите върху тези суми (т.е. присъдената компенсация) може да се квалифицират като развитие на икономическа дейност или като имащи стимулиращ ефект по смисъла на НПОС от 2008 г. ([70]) Освен това Комисията изрази съмненията си относно това дали помощта е пропорционална и дали не нарушава неоправдано конкуренцията и търговията между държавите членки ([71]).

(82) Второ, по подобен начин Комисията изрази съмнения дали мярката отговаря на условията, определени в НПОСЕ. Комисията изрази съмнения относно това дали с помощта се развива икономическа дейност, дали има стимулиращ ефект и е необходима за развитието на икономическата дейност за производство на енергия от възобновяеми източници, дали е пропорционална и дали не нарушава неоправдано конкуренцията и търговията между държавите членки ([72]).

7. МНЕНИЯ НА ТРЕТИ СТРАНИ, РАЗЛИЧНИ ОТ ANTIN

(83) След поканата на Комисията за представяне на мнения съгласно член 108, параграф 2 от ДФЕС, Комисията получи становища от 23-ма респонденти. Тези 23-ма респонденти бяха инвеститори в рамките на ЕС и от трети държави („инвеститори“), една държава членка и една неправителствена организация (НПО).

(84) По-долу е представено обобщение на мненията, представени от тези трети страни, доколкото те са от значение за оценката на държавната помощ (групирани по теми). Тези мнения ще бъдат разгледани в съответните части от оценката (вж. раздел 10).

7.1. Мнения относно наличието на помощ

7.1.1. *Мнения, в които се твърди, че решението не представлява държавна помощ*

(85) *Първо*, няколко трети страни (главно инвеститори) твърдят, че решението не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, тъй като компенсира мярка, която не представлява държавна помощ.

(86) По-специално тези трети страни твърдят, че: 1) за да представлява държавна помощ, предоставена съгласно националното законодателство компенсация за вреди трябва да компенсира предоставянето на неправомерна или несъвместима държавна помощ ([73]); и че 2) арбитражно решение може да представлява държавна помощ само ако основната схема, във връзка с която се предоставя установената с решението компенсация, представлява неправомерна или несъвместима държавна помощ.

([66]) *Пак там*, съображения 101—102.
([67]) *Пак там*, съображения 101—102.
([68]) Насоки на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда (ОВ C 82, 1.4.2008 г., стр. 1).
([69]) Вж. бележка под линия 27.
([70]) *Вж.* решението за откриване на процедурата, съображения 108—118.
([71]) *Пак там*, съображения 119—131.
([72]) *Пак там*, съображения 132—153.
([73]) Решение от 27 септември 1988 г. по дело C-106-120/87, *Asteris/Гърция*, ECLI:EU:C:1988:457, точки 23 и 24; решение от 12 декември 2016 г. по дело C-164/15 P, *Комисия/Aer Lingus*, ECLI:EU:C:2016:990, т. 72; решение от 1 юли 2010 г. по дело T-62/08, *ThyssenKrupp Acciai Special Terni/Комисия*, ECLI:EU:T:2010:268, точки 59 и 60; решение от 1 юли 2010 г. по дело T-53/08, *Италия/Комисия*, ECLI:EU:T:2010:267, точки 51 и 52.

(87) В този контекст тези трети страни твърдят, че с решението се въвежда отново схемата за възнаграждение, която е била в сила към момента на инвестицията на Antin, а именно Закон 54/1997 (схемите от 1997 г. до 2007 г., включително схемата от 2007 г., са наричани по-долу заедно „стари схеми“ ([74])) и следва да се оценява само като част от тази схема, а не като отделна мярка. Поради това тези трети страни считат, че тъй като старите схеми не представляват държавна помощ, решението също не представлява помощ.

(88) По-специално тези трети страни твърдят, че старите схеми не са включвали предоставянето на държавни ресурси, тъй като квалифицирането на дадена мярка като държавна помощ трябва да се разглежда въз основа на съдебната практика, преобладаваща към момента на предоставяне на помощта. Те твърдят, че съгласно съдебната практика, приложима към момента на установяване на старите схеми, механизмът за предоставяне на подпомагане съгласно старите схеми не е включвал държавни ресурси. Тези трети страни претендират, че механизмът за финансиране на старите схеми, който според тях е бил въведен през 1997 г. и във всички случаи не по-късно от 2007 г., не е включвал държавни ресурси съгласно съдебната практика, приложима по време на тяхното прилагане и до 2014 г. ([75]) Според тези трети страни преобладаващата през 2014 г. ([76]) съдебна практика не е от значение за оценката на старите схеми, които вече не са в сила от 2014 г.

(89) *Второ*, третите страни твърдят, че дори решението да трябва да се оценява отделно от старите схеми, то не включва държавна помощ, тъй като единствената основна причина за постановяването му е понесената от Antin вреда поради поведението на Испания, което е в нарушение на ДЕХ, и компенсирането на тази вреда не предоставя предимство на Antin. В тази връзка третите страни освен това твърдят, че фактът, че компенсацията е присъдена съгласно международните правила (ДЕХ), а не съгласно националните правила, не променя нейното естество, и че във всички случаи решението е в съответствие с действащите национални правила относно компенсациите за вреди. Някои трети страни също така твърдят, че ДЕХ е част от националното законодателство, тъй като при ратифицирането му всяка една държава членка се е присъединила индивидуално към него, с което той е станал част от националното ѝ законодателство.

(90) *Трето*, според някои трети страни, в случай че 45 % от дяловото участие на Antin във всяко от дружествата Andasol се счита за чисто финансова инвестиция, тъй като Antin не управлява дружествата Andasol, то Antin не е предприятие, следователно постановяването на решението в негова полза не попада в обхвата на правилата за държавна помощ ([77]).

7.1.2. *Мнения относно задължението за отлагане*

(91) Няколко трети страни твърдят, че тъй като решението не включва държавна помощ, задължението за отлагане съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС не се прилага. Според същите трети страни, дори да се приеме, че решението включва държавна помощ, задължението за отлагане също не може да се прилага, тъй като съдът не е бил задължен да спре производството си.

7.1.3. *Мнения, в които се твърди, че дори ако старите схеми включват държавна помощ, те представляват съществуваща помощ*

(92) *Първо*, няколко трети страни твърдят, че дори ако старите схеми представляват държавна помощ, това би била съществуваща помощ (тъй като 10-годишният давностен срок е изтекъл), което според тях означава, че с решението не се компенсира неправомерна или несъвместима държавна помощ и следователно то не представлява държавна помощ.

([74]) В становищата на трети страни и Antin понятието „стара схема“ се използва за описание на схемата за подпомагане, установена със Закон 54/1997 от 27 ноември 1997 г. за електроенергийния сектор и Кралски указ 2818/1998 от 23 декември 1998 г., като е изменена допълнително през 2004 г. и 2007 г. и е в сила до отмяната ѝ през 2013 г.

([75]) Третите страни посочват предимно решението на Съда от 13 март 2001 г. по дело C-379/98, *PreussenElektra*, ECLI:EU:C:2001:160.

([76]) Определение на Съда от 22 октомври 2014 г. по дело C-275/13, *Elcogás SA/Administración del Estado и Iberdrola SA.*, ECLI:EU:C:2014:2314.

([77]) Решение от 10 януари 2006 г., дело C-222/04, *Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato и Cassa di Risparmio di San Miniato SpA*, ECLI:EU:C:2006:8, т. 111.

(93) По-специално някои трети страни твърдят, че ако давностният срок се брои от датата на предоставяне на индивидуалните безвъзмездни средства на Antin по старите схеми (което според тях би било 24 април или 22 декември 2009 г.), този срок е изтекъл най-късно на 24 април или на 22 декември 2019 г. Въз основа на това тези трети страни твърдят, че дори ако старите схеми са представлявали помощ, индивидуалните безвъзмездни средства за Antin представляват съществуваща помощ. Тези трети страни освен това твърдят, че тъй като компенсацията за вреди представлява държавна помощ само ако се компенсира неправомерна или несъвместима помощ ([78]), фактът, че безвъзмездните средства за Antin по старите схеми представляват съществуваща помощ, означава, че решението не представлява държавна помощ.

(94) *Второ*, тези трети страни твърдят, че дори да се е считало че решението представлява държавна помощ, фактът, че старите схеми (а именно индивидуалните безвъзмездни средства за Antin по старите схеми) представляват съществуваща помощ, означава, че решението също така представлява съществуваща помощ. Според тях това е така, тъй като в противен случай същата помощ не би подлежала на възстановяване, ако е била предоставена по старите схеми, но би подлежала на възстановяване, ако е била предоставена под формата на решение. Накрая, тези трети страни считат, че тъй като предоставената по старите схеми помощ представлява съществуваща помощ, това означава, че свързаната с решението помощ също представлява съществуваща помощ, която не може да бъде възстановена въз основа на прочита на член 17 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета ([79]).

(95) *Трето*, някои трети страни твърдят, че решението е неразривно свързано със старите схеми, поради което следва да се приеме, че помощта е била предоставена през 1997 г. при първоначалното създаване на схемите, или най-късно през 1998 г., когато са били въведени за първи път с Кралски указ 2818/1998. Според тези трети страни давностният срок е изтекъл през 2008 г., като се има предвид, че измененията на старите схеми през 2004 г. и 2007 г. не представляват съществени промени, които да засягат оценката на съвместимостта, и не са в състояние да променят определянето на помощта — от съществуваща на нова помощ.

7.1.4. *Мнения, в които се твърди, че помощта е предоставена, когато Antin е получавало безвъзмездни средства по старите схеми, а не при постановяване на решението*

(96) Няколко трети страни твърдят, въз основа на съдебната практика по дело *Asteris* ([80]), че компенсацията за вреди е неразривно свързана с основната мярка, във връзка с която се предоставя установената с решението компенсация.

(97) По-специално тези трети страни твърдят, че решението и основната мярка са неразривно свързани и че включената в решението помощ е била предоставена, когато Antin е получило безвъзмездните средства по старите схеми. Вследствие на това тези трети страни твърдят, че решението представлява просто декларация за възобновяване на правото да бъде получена помощ по старите схеми. Според тях, като се има предвид, че решението е било постановено, за да бъдат възстановени установените по старите схеми права, не е правилно да се счита, че помощта е била предоставена с постановяването на решението.

(98) Някои трети страни твърдят, че решение на арбитражен съд, с което се изисква едната от страните да плати вече дължими, но все още неплатени суми, не следва да се счита за решение за предоставяне на нова държавна помощ.

7.1.5. *Мнения, в които се твърди, че решението не може да бъде приписано на Испания*

(99) Няколко трети страни изтъкват, че приписването на отговорност за решението не може да се основава на присъединяването на Испания към Конвенцията за ICSID или към ДЕХ, тъй като според тях решението за откриване на процедурата не предполага основната схема да е Конвенцията за ICSID или ДЕХ, а единствено решението.

(100) Освен това тези трети страни твърдят, че с оглед на задълженията на Испания съгласно международното право, тя не може да реши да не извърши установеното с решението плащане. Те по-специално твърдят, че при наличието на правни задължения не може да се счита, че за спазването им се изисква „решение“.

([78]) Решение от 28 юни 2019 г., T-624/15, T-694/15 и T-704/15, *European Food и други/Комисия*, ECLI:EU:T:2019:423, т. 103.

([79]) Вж. бележка под линия 60.

([80]) Решение на Съда от 27 септември 1988 г., по съединени дела 106—120/87, *Asteris AE и други/Hellenic Republic и Европейска икономическа общност*, ECLI:EU:C:1988:457.

7.1.6. *Мнения, в които се твърди, че решението може да бъде приписано на Испания*

(101) Една трета страна припомня оценката на Комисията в съображение 82 от решението за откриване на процедурата, съгласно която установеното с решението плащане може да бъде приписано на Испания, тъй като Испания доброволно се е съгласила да се присъедини към Конвенцията за ICSID и към ДЕХ. Тази трета страна счита и че съгласно съдебната практиката на Съда ([81]) всяко установено с решението плащане от страна на Испания не би произтичало от валидно арбитражно споразумение, нито от валидно задължение за плащане, установено в решението съгласно задълженията на Испания по конвенцията и следователно би могло изцяло да бъде приписано на Испания.

7.1.7. *Мнения, в които се твърди, че решението не е в състояние да наруши конкуренцията*

(102) Няколко трети страни твърдят, че предоставената с решението помощ не е в състояние да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите членки, тъй като Antin е продало своите електроцентрали през август 2017 г. и оттогава не е инвестирало в инфраструктура за енергия от възобновяеми източници.

7.1.8. *Мнения, в които се твърди, че установеното с решението плащане представлява държавна помощ*

(103) Една трета страна твърди, че установеното с решението плащане би представлявало държавна помощ, тъй като би довело до компенсация за вредите, причинени от оттеглянето на неправомерната схема за помощ, оценена в решението на Комисията от 2017 г. Освен това тази трета страна твърди, че с установеното с решението плащане биха били изпълнени всички условия, определени в член 107, параграф 1 от ДФЕС, тъй като компенсацията би била на разположение само на Antin и финансирана чрез държавни ресурси, т.е. от испанския бюджет. Според нея е възможно с решението да се наруши и конкуренцията на вътрешния пазар, тъй като дружествата от групата Antin инвестират в сектора на ВЕИ, който е либерализиран на равнището на Съюза. Една трета страна твърди, че решение, което води до възстановяване на неправомерна мярка за помощ в полза на избрани предприятия, представлява държавна помощ.

7.2. **Мнения относно съвместимостта на помощта**

7.2.1. *Мнения, в които се твърди, че помощта следва да бъде обявена за несъвместима, тъй като не е в съответствие с Договорите на ЕС*

(104) Една трета страна твърди, че с решението може да се нарушат разпоредбите на Договорите на ЕС, а именно член 18 от ДФЕС, с който се забранява всякаква дискриминация на основание гражданство, тъй като други испански инвеститори в същото положение като Antin, както и инвеститори от други държави членки, нямат достъп до арбитражния механизъм, предвиден в член 26 от ДЕХ. Освен това, съгласно тази страна, с оглед на решението по дело *Komstroy*, член 26 от ДЕХ трябва да се тълкува в смисъл, че не е приложим към споровете между държава членка и инвеститор от друга държава членка във връзка с инвестиция, направена от инвеститора в първата държава членка.

(105) Друга трета страна твърди, че ако Комисията установи нарушение на вторичното законодателство на Съюза, тя е длъжна да обяви посочената помощ за несъвместима с вътрешния пазар без каквато и да е допълнителна оценка ([82]). Според нея основанието за приемането на решението е било незаконосъобразно съгласно съдебната практика ([83]), което предполага, че държавите членки са задължени да оспорват валидността на учредяването на арбитражни съдилища и валидността на всички решения, произтичащи от арбитражните производства относно инвестиции в рамките на ЕС. Поради това предоставената на това основание помощ не може да бъде счетена за съвместима с вътрешния пазар и не е необходимо да се разглежда съвместимостта на помощта съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС или насоките за държавната помощ.

([81]) Решение на Съда (голям състав) от 2 септември 2021 г., дело C-741/19, Република Молдова/*Société Komstroy LLC*, ECLI:EU:C:2021:655 и решение на Съда (голям състав) от 26 октомври 2021 г., дело C-109/20, Република Полша/*PL Holdings Sàrl*, ECLI:EU:C:2021:875.

([82]) Решение на Съда от 22 септември 2020 г., дело C-594/18 P, *Австрия/Комисия (Hinkley Point C)*, ECLI:EU:C:2020:742, т. 100.

([83]) Решение на Съда (голям състав) от 2 септември 2021 г., дело C-741/19, Република Молдова/*Société Komstroy LLC*, ECLI:EU:C:2021:655 и решение на Съда (голям състав) от 26 октомври 2021 г., дело C-109/20, Република Полша/*PL Holdings Sàrl*, ECLI:EU:C:2021:875.

7.2.2. *Мнения, в които се твърди, че дори по отношение на ДЕХ да се прилага решението по дело Komstroy, това не означава, че решението представлява несъвместима държавна помощ, която подлежи на възстановяване*

(106) Няколко трети страни твърдят, че дори прилагането на принципа в решението по дело *Achmea* по отношение на решенията по ДЕХ да не се обосновава или потвърждава от решението по дело *Komstroy* или от *Становище 1/20* ([84]), това не би довело автоматично до приемането им за несъвместима държавна помощ, подлежаща на възстановяване.

(107) По-специално няколко трети страни твърдят, че по тяхно мнение, където в решението по дело *Komstroy* се посочва, че спрямо ДЕХ се прилага и принципът от решението по дело *Achmea*, това е *obiter dictum*, което няма правна сила, и изявлението се основава на теоретичен случай, който никога не би бил предмет на правото на Съюза.

(108) Освен това тези трети страни твърдят, че в своето *Становище 1/20* Съдът е отказал да се произнесе относно съвместимостта на проекта на модернизиран ДЕХ с правото на Съюза и следователно не се е произнесъл по въпроса дали евентуална компенсация по ДЕХ може да представлява държавна помощ.

(109) Някои трети страни също твърдят, че дори да се прилага принципът от решението по дело *Achmea*, това не означава автоматично, че решението трябва да се счита за несъвместима държавна помощ, тъй като ако разпоредба на Съюза от по-нисък ранг (в случая ДЕХ) противоречи на първичното право на Съюза (в случая принципа от решението по дело *Achmea*, комбиниран с правилата за държавна помощ), противоречивите разпоредби трябва да бъдат съгласувани, вместо да се приема, че първичното право на Съюза автоматично има предимство пред друга разпоредба на Съюза на основание ДЕХ.

7.2.3. *Мнения, в които се твърди, че решението не води до дискриминация на основание гражданство*

(110) Няколко трети страни твърдят, че тъй като решението следва да се счита за част от старите схеми, то не води до каквато и да е дискриминация, тъй като всички инвеститори, които отговарят на посочените в тази схема условия, могат да се ползват от нея. Според тези трети страни доводът на Комисията, че дискриминацията между различните инвеститори (особено спрямо испанските инвеститори) се състои в това, че не всички инвеститори, които са се ползвали от старите схеми, имат достъп до международни арбитражни производства съгласно ДЕХ, се основава на погрешното предположение, че ДЕХ е част от старите схеми или че той може да се разглежда сам по себе си като схема за държавна помощ. Тези трети страни също добавят, че не е изключено испанските инвеститори да търсят компенсация за вреди съгласно разпоредбите на националното законодателство или съгласно друг механизъм за разрешаване на спорове, за който биха могли да се споразумеят.

(111) Освен това тези трети страни твърдят, че дори ДЕХ да се счита за част от старите схеми, доводът на Комисията относно дискриминацията на основание гражданство по-скоро следва да се разглежда като предполагащ дискриминация въз основа на мястото на установяване на инвеститора. Според тях този вид дискриминация не нарушава разпоредбите на Договорите на ЕС, а държавната помощ е по дефиниция дискриминационна в този смисъл, тъй като се предоставя на бенефициери, установени в държавата членка, която предоставя помощта.

(112) Накрая, тези трети страни твърдят, че ако решението се разглежда като *ad hoc* помощ, отделно от старите схеми, не е налице дискриминация, тъй като не може да се извърши сравнение с други безвъзмездни средства.

7.2.4. *Мнение, в което се твърди, че арбитражните решения не засягат непременно върховенството на правото на Съюза*

(113) В писмените си забележки някои трети страни твърдят, че обичайната процедура за уведомяване за държавна помощ гарантира законосъобразността на арбитражните решения съгласно правото на Съюза (по-точно тя, според третите страни, запазва „автономността“ на правото на ЕС, „последователността и единството при тълкуването на правото на ЕС“, „правата на лицата“, надзора на Съда и „ефективността на правото на ЕС“), защото при спазване от страна на държава членка на процедурата за уведомяване е възможно да се запазят правомощията за контрол на Съда относно съвместимостта на арбитражно решение с правото на Съюза.

([84]) Становище на Съда от 16 юни 2022 г. съгласно член 218, параграф 11 от ДФЕС (Модернизиран Договор за Енергийната харта), дело Avis 1/20, ECLI:EU:C:2022:485.

(114) Според тях в решението си по дело *Achmea* Съдът е следвало да вземе предвид факта, че поради обвързаността на държавите членки да спазват задълженията си, произтичащи от член 108, параграф 3 от ДФЕС, с уведомлението това дело попада в обхвата на правото на Съюза и следователно под компетентността на съдилищата на Съюза.

7.2.5. *Мнения, в които се твърди, че мярката има стимулиращ ефект*

(115) Няколко трети страни твърдят, че Antin активно е управлявало и по този начин е упражнявало достатъчен контрол върху дружествата Andasol и следователно Antin и дружествата Andasol представляват една икономическа единица, което според тях предполага от своя страна, че Antin е било ангажирано с производството на електроенергия от възобновяеми източници. Вследствие на това тези трети страни твърдят, че предвидената в решението помощ следва да се счита за предоставена също така за дейностите на дружествата Andasol, свързани с възобновяеми енергийни източници, и фактът, че тези дружества са постигнали стимулиращия ефект, като са подали заявление за помощ, когато са били регистрирани по старите схеми, също така означава, че Antin отговаря на критерия за стимулиращ ефект. Тези трети страни посочват факта, че тъй като бенефициерите по старите схеми са били считани за отговарящи на условията към момента на тяхното създаване, те се считат за отговарящи на условията и през целия експлоатационен срок на инсталацията, следователно и през 2013 г. и 2018 г., в зависимост от момента на постановяване на решението.

(116) Някои трети страни също така твърдят, че дружествата Andasol представляват дружества със специална цел и поради това допускането от страна на държавата членка за предоставяне на помощта е присъщо на тяхното установяване. Освен това, в случай че Antin и дружествата Andasol трябва да се считат за една икономическа единица, фактът, че Antin е закупило дружествата Andasol през 2011 г. и ги е препродало през 2017 г., е без значение.

(117) Освен това няколко трети страни твърдят, че стимулиращият ефект не следва да се оценява съгласно раздел 3.2.4.2. от НПОСЕ, както предлага Комисията в решението за откриване на процедурата, тъй като решението е част от старите схеми, а не е помощ, за която се изисква индивидуално уведомление, като капацитетът на електроцентралите Andasol не надвишава 250 MW, съгласно изискването в точка 20 от НПОСЕ.

(118) Някои трети страни твърдят, че арбитражното решение не е непременно лишено от стимулиращ ефект, тъй като е постановено след осъществяване на инвестицията, представлява по тяхно мнение част от помощта, която е била обещана на първо място, и е породило оправдани правни очаквания, въз основа на които е била определена търговската жизнеспособност на инвестицията.

7.2.6. *Мнения, в които се твърди, че помощта е съвместима съгласно НПОС от 2001 г., НПОС от 2008 г. и НПОСЕ*

(119) Няколко трети страни твърдят, че противно на оценката на Комисията решението може да бъде оценено съгласно НПОС от 2008 г., в случай че трябва да се счита за част от старите схеми. Според тези трети страни може да се счита, че Antin извършва дейността на дружествата Andasol, а именно производството на енергия от възобновяеми източници, и по този начин образува „единно предприятие“ с дружествата Andasol. Чрез придобиването на 45 % от дружествата Andasol Antin упражнява съвместно управление над тях заедно с RREEF Infrastructure (G.P.) Limited и RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l.

(120) Освен това тези трети страни твърдят, че не е естествено да се твърди, че инвеститорът участва в производството на енергия от възобновяеми източници, ако той образува икономическа единица с електроцентралата или я управлява, тъй като дружеството, което управлява електроцентралата, е само средство за получаване на подпомагане, докато инвеститорът е този, който поема всички рискове и взема важните решения за експлоатацията на електроцентралата. Поради това, когато Комисията разрешава помощ за дружество, управляващо електроцентрала за енергия от възобновяеми източници, помощта трябва да се счита за облагодетелстваща производството на енергия от възобновяеми източници, независимо дали печалбите се изплащат на дружеството, управляващо електроцентралата, или директно на акционера. Според тези трети страни във всички случаи изглежда, че в практиката на Комисията по вземане на решения много получатели на помощ не са разполагали непременно с акционерен или управленски контрол върху електроцентралите, а собствеността върху минимален процент акции от проектната електроцентрала никога не е била условие за предоставяне на помощ в областта на енергията от възобновяеми източници. Накрая, тези трети страни посочват, че фактът, че известно подпомагане е технически насочено към производството на електроенергия от природен газ, не засяга оценката на съвместимостта, тъй като използването на природен газ е ограничено във времето, свързано е със съображения за ефективност и в много случаи е било разрешавано с решения на Комисията.

(121) Някои трети страни твърдят, че със старите схеми е коригирана неефективност на пазара, при която липсата на подпомагане би довела до недостатъчно инвестиции за технологии за производството на електроенергия от ВЕИ. Според тях това е в съответствие с Насоките относно държавната помощ за защита на околната среда от 2001 г. ([85]) („НПОС от 2001 г.“). Като цяло тези страни твърдят, че Испания и Комисията признават старите схеми за подходящи инструменти на политиката за привличане на капацитет от ВЕИ по ефикасен и ефективен начин.

(122) По-специално тези страни твърдят, че със старите схеми е компенсирана само разликата между производствените разходи за енергия от възобновяеми източници и пазарната цена през целия експлоатационен срок на електроцентралата, тъй като целевата възвръщаемост на проекта след облагане с данъци от средно 7—9,5 % за инсталациите за ВЕИ по старите схеми е съвместима с НПОС от 2001 г., доколкото не би довела до свръхкомпенсация ([86]). Вследствие на това тези страни твърдят, че целевата възвръщаемост на Испания съгласно старите схеми е в съответствие с възвръщаемостта, която Комисията е разрешила рутинно за други схеми за подпомагане на ВЕИ по НПОС от 2001 г.

(123) Освен това същите страни твърдят, че старите схеми биха били съвместими с НПОС от 2008 г. и НПОСЕ. По-специално тези страни заявяват, че старите схеми са имали стимулиращ ефект, който е довел до значителни инвестиции във ВЕИ в Испания, необходими на Испания, за да може да постигне дългосрочните си цели в областта на възобновяемите енергийни източници.

(124) Някои трети страни твърдят, че предоставената въз основа на решението помощ е пропорционална съгласно НПОС от 2008 г., като се има предвид, че целевата норма на възвръщаемост на Испания за периода 2008—2013 г. е била 7—10 %, което е под диапазона на възвръщаемост от 10—13 %, разрешен от Комисията през същия период за други схеми за подпомагане на ВЕИ.

(125) В случай че оценката се извършва съгласно НПОСЕ, тези трети страни твърдят, че макар помощта да не е била предоставена в рамките на конкурентна тръжна процедура съгласно точка 128 от НПОСЕ, помощта все пак е съвместима, ако не води до свръхкомпенсация. Те също така твърдят, че с Решението на Комисията от 2017 г. не е определена максимална норма на възвръщаемост и поради тази причина според тях не може да се изключи, че норма на възвръщаемост в размер на 9 % е в диапазона 10—11 % на нормите на възвръщаемост, разрешени от Комисията през периода 2014—2020 г., което би направило помощта съвместима.

(126) Освен това тези трети страни твърдят, че помощта не нарушава неоправдано конкуренцията и търговията. Равнищата на производителност на дружествата Andasol не са ниски и са финансово стабилни, а предоставянето на помощ на Antin не води до значителна пазарна сила, промяна на търговските потоци, промяна на динамиката на конкуренцията или поддържане на платежоспособността на инвестиционен посредник. Освен това тези инвеститори не са съгласни с мнението на Комисията, че Antin е получило допълнителна полза по силата на решението в сравнение с получената от други бенефициери, тъй като компенсацията за Antin не изключва възможността други инвеститори също да търсят компенсация за вреди съгласно националното законодателство, която би могла да бъде дори по-висока от компенсацията на Antin.

7.2.7. *Мнения, в които се твърди, че решението и схемата от 2013 г. са съвместими с НПОС от 2001 г., НПОС от 2008 г. и НПОСЕ*

(127) В писмените си коментари някои страни твърдят, че решението е съвместимо с НПОС от 2001 г. като заместител на помощта, която Испания е предоставила по старите схеми, което според тях е било съвместимо съгласно същите насоки. По-специално тези трети страни твърдят, че тъй като помощта по схемата от 2013 г. е много по-малка от подпомагането по старите схеми, с решението се заменя само част от разликата между финансовото подпомагане по старите схеми и схемата от 2013 г., а самите стари схеми не са предоставили свръхкомпенсация. Според тези страни това означава, че решението не е довело до свръхкомпенсация на Antin. Въз основа на тази обосновка страните твърдят, че установената с решението помощ е пропорционална. По подобен начин тези страни твърдят, че няколко примерни решения (с подобно правно основание като решението) не водят до свръхкомпенсация за бенефициерите и са пропорционални съгласно НПОС от 2001 г.

([85]) Насоки на Общността относно използването на държавна помощ за опазването на околната среда (ОВ C 37, 4.2.2001 г., стр. 3).

([86]) В подкрепа на това твърдение третата страна оценява три анализа, разработени от испански държавни институции (а именно Доклад 3/2007 на CNE, IDAE, „Икономическа рамка за развитие на енергията от възобновяеми източници — инвестиционни разходи, възвръщаемост и стимули за отрасъла на CSP“, Конференция, организирана от CNE за действителното развитие и еволюция на енергията от възобновяеми източници в Испания, Мадрид, 11 декември 2007 г., и доклада на CNMC от октомври 2018 г., в който се оценява средната претеглена цена на капитала (WACC) за испанските инвестиции в енергия от възобновяеми източници).

(128) Освен това тези трети страни твърдят, че решението е от полза за ВЕИ поради осигуряването на важен сигнализиращ ефект за потенциалните инвеститори във ВЕИ, тъй като евентуалното установено в решението плащане от страна на Испания би показало, че Испания е готова да спазва международните си задължения по ДЕХ и би имало положително въздействие върху правната сигурност и предвидимостта. Също така според тези трети страни фактът, че установените съгласно решението плащания са за инвеститори, а не на инсталации за ВЕИ, отразява икономическата действителност.

7.2.8. *Мнения, в които се твърди, че решението може да бъде оценено съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС*

(129) Някои трети страни твърдят, че дори ако оценката на съвместимостта на решението следва да се извършва, като то се разглежда самостоятелно, в случаи на компенсации за вреди, причинени от по-ранното затваряне на инсталации за изкопаеми горива, Комисията е оценила съвместимостта на помощта директно въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, тъй като решението за компенсация не е могло да се впише в съответните насоки за помощ.

7.2.9. *Мнения, в които се твърди, че помощта е несъвместима с НПОСЕ*

(130) Една трета страна е на мнение, че съответният момент на предоставяне на безвъзмездните средства би бил датата, на която съдът е постановил решението, т.е. 15 юни 2018 г., и следователно съвместимостта на мярката с вътрешния пазар следва да се оцени съгласно НПОСЕ.

(131) Освен това тази страна твърди, че помощта не е в съответствие с точки 23 и 31 от НПОСЕ, тъй като изпълнението на решението не би довело до увеличаване на приноса към екологичните цели на Съюза. Целта на отпускането на помощта би била спазването от страна на Испания на международните ѝ задължения съгласно ДЕХ. Според тази страна мярката не отговаря на изискванията за стимулиращ ефект, определени в точка 49 от НПОСЕ, тъй като инсталациите на Antin продължават да произвеждат енергия от възобновяеми източници, въпреки че в резултат на измененията в схемата от 2007 г. размерът на подпомагането намалява. Накрая, тази страна твърди, че мярката не е пропорционална съгласно точка 69 от НПОСЕ, тъй като произтичащото от решението възнаграждение е изчислено според метода на дисконтираните парични потоци (DCF) и надвишава разумната норма на възвръщаемост на инвестициите, определена от Испания съгласно схемата за оперативна помощ за производители на енергия от ВЕИ. Според третата страна този елемент потвърждава и дискриминационния характер на мярката, за която е отправено уведомление, която не е достъпна за всички инвеститори, и по този начин се увеличава вътрешната норма на възвръщаемост на Antin над нормалните норми на възвръщаемост, наблюдавани в сектора на енергията от възобновяеми източници в Испания.

7.2.10. *Други мнения, представени от трети страни*

(132) Няколко трети страни твърдят, че в този случай уведомяващият орган не желае мярката, за която е отправено уведомление, да бъде разрешена и според тях Испания може да злоупотреби с процедурата за уведомяване и да наруши принципите на добра администрация и лоялно сътрудничество, като твърди, че определена информация не е на нейно разположение. Тези трети страни твърдят, че по този начин Испания възпрепятства Комисията да разреши мярката за помощ, за която е отправено уведомление. Освен това няколко трети страни твърдят, че инвеститорите имат оправдани правни очаквания, че арбитражната клауза на ДЕХ е валидна и че решенията, постановени от установените арбитражни съдилища съгласно ДЕХ, са обвързващи както от гледна точка на правото на Съюза, така и на международното право поради: i) присъединяването на Съюза към ДЕХ преди повече от 25 години (през 1994 г.), без да са приложени каквито и да е резерви относно арбитражната клауза в рамките на ЕС, ii) принципа в решението по дело *Achmea*, установен през март 2018 г., който представлява ново тълкуване на правото на Съюза и няма обратна сила ([87]), iii) факта, че значителен брой арбитражни дела, включващи инвеститори от ЕС и държави членки, са се провели въз основа на прилагането на арбитражната клауза от член 26 на ДЕХ, без Комисията да се позовава на забраната за арбитражни клаузи в рамките на ЕС, iv) принципа на правна сигурност, v) и в съответствие с установената съдебна практика, според която получателят на помощ има оправдани правни очаквания, когато е бил необратимо ангажиран с проект, за който помощта е предоставена дълго време преди Комисията да оцени мярката за помощ.

([87]) Решение от 19 декември 2012 г., C-288/11, *Mitteldeutsche Flughafen AG/Комисия*, ECLI:EU:C:2012:821; решение от 24 октомври 2002 г., C-82/01 P, *Aéroports de Paris/Комисия на европейските общности*, ECLI:EU:C:2002:617.

(133) Няколко други трети страни твърдят, че със следвания от Испания и Комисията подход в посоченото производство се създава прецедент, който според тях ще вреди на върховенството на закона и инвестиционния климат в рамките на Съюза. Освен това тези страни твърдят, че позицията на Комисията, изложена в решението за откриване на процедурата, би довела до несъгласия с глобални институции (като Световната банка), съдебни органи на трети държави, както и с консорциум от над 50 инвеститори в областта на енергията от възобновяеми източници.

8. МНЕНИЯ НА ANTIN

8.1. Мнения относно наличието на помощта

8.1.1. *Мнения, в които се твърди, че решението не включва държавна помощ*

(134) Antin се позовава на позицията на Комисията в съображения 73—77 от решението за откриване на процедурата, съгласно която, за да представлява държавна помощ въз основа на решението по дело *Asteris*, предоставената съгласно националното законодателство компенсация за вреди трябва да компенсира предоставянето на неправомерна или несъвместима държавна помощ. Според него, ако с компенсацията (която тук е под формата на решение) се компенсира мярка, предоставена съгласно националното законодателство (тук ДЕХ, който става част от националното законодателство с ратифицирането му от Испания), която или не представлява държавна помощ, или представлява съществуваща помощ, тогава тази мярка не противоречи на правото на Съюза (държавна помощ) и следователно компенсацията за посочената мярка не представлява помощ. Въз основа на тези съображения Antin твърди, че решението може да представлява държавна помощ само ако старите схеми представляват или неправомерна, или несъвместима държавна помощ. Освен това Antin твърди, че решението във всички случаи следва да се оценява като част от старите схеми, тъй като с него се потвърждава неговото вече съществуващо право да получава финансиране по старите схеми. Тъй като старите схеми не представляват държавна помощ, решението също не представлява помощ.

(135) По-специално Antin твърди, че старите схеми не са включвали предоставянето на държавни ресурси, тъй като квалифицирането на дадена мярка като държавна помощ трябва да се разглежда въз основа на съдебната практика, преобладаваща към момента на предоставяне на помощта. Съгласно съдебната практика, приложима към момента на въвеждане на старите схеми, механизмът за предоставяне на подпомагане съгласно старите схеми не е включвал държавни ресурси. Antin твърди, че механизмът за финансиране на старите схеми, който е въведен най-рано през 1997 г. и във всички случаи не по-късно от 2007 г., не е включвал държавни ресурси съгласно съдебната практика, приложима по време на неговото прилагане и до 2014 г. ([88]) По-специално Antin твърди, че ролята на CNMC е ограничена до събиране на таксите за достъп до мрежата и разпределението им на бенефициерите. CNMC не е разполагала със свобода на действие да разпределя средствата за цели, различни от предписаните от закона, или да променя равнищата на плащанията, следователно в нито един момент съответните средства не са станали собственост на CNMC и не са били на нейно разположение. Поради това върху тези средства не е упражняван държавен контрол. Според Antin преобладаващата през 2014 г. ([89]) съдебна практика не е от значение за оценката на старите схеми, които от 2014 г. вече не са в сила. Накрая, дори старите схеми да е трябвало да бъдат оценявани въз основа на съдебната практика, преобладаваща към момента на приемане на настоящото решение, те не са включвали държавни ресурси, тъй като механизмът им на финансиране е подобен на оценения от Съда в решението по дело *EEG* ([90]).

(136) Освен това Antin заявява, че дори решението да трябва да се оценява отделно от старите схеми, то не включва държавна помощ, тъй като единствената основна причина за предоставянето му е понесената от Antin вреда поради поведението на Испания в нарушение на ДЕХ, поради което не предоставя предимство на Antin в контекста на решението по дело *Asteris*. Компенсаторният характер на решението се потвърждава и от факта, че процедурите за уреждане на спорове по член 26 от ДЕХ се отнасят само до инвеститорите, а не до бенефициерите по старите схеми. Именно що се отнася до Antin, решението е постановено по отношение на инвеститорите (Antin), а не по отношение

([88]) Съгласно Antin това е съдебната практика по дело *PreussenElektra* (вж. решение на Съда от 13 март 2001 г. по дело C-379/98, *PreussenElektra*, ECLI:EU:C:2001:160).

([89]) Съгласно Antin това е съдебната практика по дело *Elcogas* (вж. определение на Съда от 22 октомври 2014 г., *Elcogás SA/Administración del Estado and Iberdrola SA*, дело C-275/13, ECLI:EU:C:2014:2314).

([90]) Решение от 28 март 2018 г., *Германия/Комисия*, по дело C-405/16, ECLI:EU:C:2019:268.

на бенефициерите по старите схеми, т.е. дружествата Andasol. Освен това Antin твърди, че фактът, че компенсацията е присъдена съгласно международните правила (в случая ДЕХ), а не съгласно националните правила, не променя нейното естество като компенсация за вреди, и че във всички случаи решението е в съответствие със съответните национални правила относно компенсациите за вреди.

(137) Накрая Antin твърди, че дяловото му участие от 45 % във всяко от дружествата Andasol се счита за чисто финансова инвестиция, тъй като Antin не управлява дружествата Andasol, следователно не е предприятие и поради това постановяването на решението в негова полза не попада в обхвата на правилата за държавна помощ.

8.1.2. *Мнения, в които се твърди, че решението не може да бъде приписано на Испания*

(138) Antin твърди, че тъй като старите схеми не са включвали държавни ресурси, няма държавна помощ и преценката чия е отговорността, не е от значение. В случай че решението трябва да се оценява отделно от старите схеми обаче, приписването на отговорност за решението не може да се основава на присъединяването на Испания към Конвенцията за ICSID или към ДЕХ, тъй като, според него, Комисията не е посочила в решението за откриване на процедурата, че основната схема е Конвенцията за ICSID или ДЕХ. Напротив, както може да се заключи от съображения 10 и 36—44 от решението за откриване на процедурата, тя е приела, че решението е или само по себе си *ad hoc* мярка, или с него се възстановяват старите схеми.

(139) Освен това Antin твърди, че с оглед на задълженията на Испания съгласно международното право, тя не може да реши да не извърши установеното с решението плащане. Antin по-специално твърди, че при наличието на правни задължения не може да се счита, че спазването им изисква „решение“. Според Antin фактът, че Испания специално е поискала от Комисията да не одобрява решението, когато е било отправено уведомление за него, доказва, че Испания не притежава каквато и да е свобода на преценка относно плащането му.

8.1.3. *Мнения, в които се твърди, че решението не е в състояние да наруши конкуренцията*

(140) Antin твърди, че ако решението се оценява отделно от старите схеми, то не е в състояние да наруши конкуренцията или да засегне търговията между държавите членки, тъй като Antin е продало инвестицията си в електроцентралите Andasol през август 2017 г. и оттогава не е инвестирало в енергийния сектор в Съюза, нито притежава акционерни позиции в друго дружество, осъществяващо дейност в този сектор в Съюза.

8.1.4. *Мнения, в които се твърди, че дори старите схеми да са включвали държавна помощ, тя представлява съществуваща помощ*

(141) Antin твърди, че дори старите схеми да представляват държавна помощ, това би била съществуваща помощ (тъй като 10-годишният давностен срок е изтекъл), което според него означава, че с решението не се компенсира неправомерна или несъвместима държавна помощ.

(142) По-специално Antin твърди, че решението е неразривно свързано със старите схеми и следователно следва да се счита, че помощта е била предоставена през 1997 г., когато е била създадена първата схема, или най-късно през 1998 г., когато е била въведена за първи път с Кралски указ 2818/1998. Според него давностният срок е изтекъл през 2008 г., като се има предвид, че измененията на старите схеми през 2004 г. и 2007 г. не представляват съществени промени, които могат да засегнат анализа на съвместимостта, и не обосновават промяна в определянето на помощта — от съществуваща на нова помощ.

(143) Освен това Antin твърди, че дори да се счита, че измененията на старите схеми, въведени през 2004 г. и 2007 г., биха оказали въздействие върху съвместимостта на схемите, помощта ще продължи да съществува, тъй като давностният срок е изтекъл съответно през 2014 г. и 2017 г., следователно преди уведомяването на Комисията за решението през 2019 г.

(144) Antin заявява, че тъй като съгласно съдебната практика по дело *Asteris* компенсацията за вреди представлява държавна помощ само ако се компенсира неправомерна или несъвместима помощ, фактът, че безвъзмездните му средства по старите схеми представляват съществуваща помощ, означава, че решението не представлява държавна помощ. Като алтернатива, дори да се е считало, че решението представлява държавна помощ, фактът, че старите схеми (или по-скоро индивидуалните безвъзмездни средства за Antin по старите схеми) представляват съществуваща помощ, означава, че решението също представлява съществуваща помощ.

8.1.5. *Мнения, в които се твърди, че евентуална включена в решението помощ е правомерна*

(145) Antin твърди, че тъй като решението не включва държавна помощ, задължението за изчакване не се прилага, дори да се приеме, че решението включва държавна помощ, съдът не е бил задължен да спре производството си.

8.1.6. *Мнения, в които се твърди, че помощта е предоставена, когато Antin е получило безвъзмездни средства съгласно старите схеми*

(146) Antin твърди, че тъй като решението е било постановено с цел възстановяване на установените по старите схеми права, помощта е била предоставена, когато Antin е получило безвъзмездните средства по старите схеми. Според него не е правилно да се счита, че помощта е била предоставена с приемането от съда на решението за постановяване на арбитражното решение ([91]). Освен това Antin твърди, че ако искането в съдебно производство за плащане на неполучена част от държавна помощ трябва да се разглежда като част от тази основна помощ, а не като отделна помощ, решението, с което се предоставя правото да се получи тази част, също не може да се счита за предоставяне на отделна помощ ([92]). Следователно не може да се счита, че с решението се предоставя нова помощ или че датата на приемане на съдебното решение е датата на предоставяне на каквато и да е помощ.

8.2. **Мнения относно съвместимостта на помощта**

8.2.1. *Мнения, в които се твърди, че решението не представлява несъвместима държавна помощ*

(147) Antin твърди, че когато в решението по дело *Komstroy* Съдът е постановил, че арбитражните решения по ДЕХ са недействителни, това е било *obiter dictum*, което няма правна сила, и изявлението се е основавало на теоретичен случай, който никога не би бил предмет на правото на Съюза. Освен това Antin твърди, че в своето *Становище 1/20* Съдът не се произнесъл относно съвместимостта на проекта на модернизиран ДЕХ с правото на Съюза и дали всяка евентуална компенсация по ДЕХ за дадена мярка може да представлява държавна помощ.

(148) Antin също така твърди, че прилагането в този случай на принципа в решението по дело *Achmea* не може да доведе автоматично до несъвместимост на решението с вътрешния пазар. Според него, тъй като ако разпоредба на Съюза от по-нисък ранг (в случая ДЕХ) противоречи на първичното право на Съюза (в случая принципа от решението по дело *Achmea* в съчетание с правилата за държавна помощ), стълкновителните разпоредби трябва да бъдат съгласувани, вместо да се приема, че първичното право на Съюза автоматично има предимство пред друга разпоредба на Съюза на основание ДЕХ.

(149) Освен това Antin твърди, че всяко тълкуване на съдебната практика, което предполага, че с арбитражната клауза на ДЕХ се нарушават разпоредбите на първичното право на Съюза, би противоречало в този случай на принципа на правна сигурност и на принципа на оправданите правни очаквания на инвеститорите, тъй като Комисията е страна, подписала ДЕХ от 1994 г. насам, без каквито и да е резерви относно арбитражната клауза. Antin твърди, че когато е договорен ДЕХ, преди да стане подписала страна през 1994 г., Съюзът първоначално е поискал да бъде включена клауза, съгласно която арбитражната клауза на ДЕХ да не е приложима по отношение на спорове в рамките на ЕС, но е оттеглил това искане, след като е подписал ДЕХ през 1994 г. Впоследствие по време на преговорите за

([91]) Antin се позовава на решението на Общия съд от 18 юни 2019 г., дела T-624/15, T-694/15 и T-704/15, *European Food и други/Комисия*, ECLI:EU:T:2019:423, където той счита, че свързаната с решението по дело Micula помощ е била предоставена в деня на отмяната на основната схема, тъй като именно отмяната е дала правото за получаване на решението по дело Micula.

([92]) Antin се позовава на решението на Съда (голям състав) от 12 януари 2023 г., съединени дела C-702/20 и C-17/21, *SIA DOBELES HES и Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija*, ECLI:EU:C:2023:1.

преразглеждане на ДЕХ Комисията настоява такава клауза да бъде включена в преразгледания ДЕХ. Според Antin този подход показва, че установеният с решението по дело *Achmea* подход отразява ново тълкуване, което не може да има обратна сила. Antin също така твърди, че оправданите правни очаквания за валидност на арбитражното производство се основават на броя на случаите, в които по отношение на инвеститори от ЕС са постановени решения срещу държава членка въз основа на член 26 от ДЕХ, без Комисията да възрази срещу тях или да ги оспори (чрез започване на процедури за държавна помощ или процедури за установяване на нарушение). В тази връзка Antin посочва и сериозните икономически последици, които инвеститорите биха понесли в случай на невалидност на арбитражната клауза, предвид големия брой добросъвестно направени инвестиции.

(150) Освен това Antin твърди, че неговите оправдани правни очаквания се основават на факта, че Комисията не е започнала официално разследване относно старите схеми преди уведомяването на Испания за решението през 2019 г., въпреки че е била запозната със схемите ([93]). Освен това още от 2011 г., преди отмяната на старите схеми през 2013 г. или постановяването на решението през юни 2018 г., Antin е било необратимо ангажирано с проекти за инфраструктура за ВЕИ и следователно е имало оправдани правни очаквания по отношение на правото си да се позове на арбитражната клауза на ДЕХ ([94]).

8.2.2. *Мнения, в които се твърди, че решението не води до дискриминация на основание гражданство*

(151) Antin твърди, че решението следва да се счита за част от старите схеми и поради това не води до каквато и да е дискриминация, тъй като всички инвеститори, които отговарят на съответните условия, могат да се ползват от него. Според Antin доводът на Комисията, че дискриминацията между различните инвеститори (особено срещу испанските инвеститори) се състои във факта, че не всички възползвали се от старите схеми инвеститори имат достъп до международни арбитражни производства съгласно ДЕХ, се основава на погрешното предположение, че ДЕХ е част от старите схеми или че той може да бъде сам по себе си основание за предоставяне на помощ. Antin добавя, че не е изключено испанските инвеститори да търсят компенсация за вреди съгласно разпоредбите на националното законодателство или съгласно друг механизъм за разрешаване на спорове, за който биха могли да се споразумеят.

(152) Antin също така твърди, че дори ДЕХ да се счита за част от старите схеми, доводът на Комисията относно дискриминацията на основание гражданство по-скоро предполага дискриминация въз основа на мястото на установяване на инвеститора. Според Antin този вид дискриминация не нарушава която и да е от разпоредбите на Договорите. По дефиниция държавната помощ е дискриминационна, тъй като се предоставя на дружества, установени в държавата членка, която предоставя помощта.

(153) Накрая, Antin твърди, че ако решението се разглежда като *ad hoc* помощ, отделно от старите схеми, не е налице дискриминация, тъй като не може да се извърши сравнение с други безвъзмездни средства.

8.2.3. *Мнения, в които се твърди, че старите схеми са съвместими съгласно НПОС от 2001 г., НПОС от 2008 г. и НПОСЕ*

(154) Според Antin, в случай че се счита, че решението включва държавна помощ, нейната съвместимост следва да бъде оценена спрямо насоките, които са в сила към момента на постановяване на решението. От друга страна, Комисията следва да оцени решението като част от старите схеми и да приложи насоките, които са били в сила, когато помощта е била предоставена на Antin по старите схеми.

([93]) Antin посочва стр. 10, 22 и 28 от Съобщение на Комисията COM(2005) 627 „Подкрепа за електроенергията от възобновяеми енергийни източници“ от 7 декември 2005 г., Решение C(2013) 7743 окончателен на Комисията от 4 февруари 2014 г. относно SA.36559 (C3/2007), OB L 205, 12.7.2014 г. и съображение 107 от Решението на Комисията от 2017 г.

([94]) Antin посочва следните решения: решение на Общия съд от 15 ноември 2018 г., *World Duty Free Group, SA, formerly Autogrill España, SA/Комисия*, T-219/10 RENV, ECLI:EU:T:2018:784; решение на Общия съд от 15 ноември 2018 г., *Deutsche Telekom AG/Комисия*, T-207/10, ECLI:EU:T:2018:786; решение на Общия съд от 15 ноември 2018 г., *Banco Santander, SA/Комисия*, дело T-227/10, ECLI:EU:T:2018:785; решение на Общия съд от 15 ноември 2018 г., *Axa Mediterranean Holding, SA/Комисия*, T-405/11, ECLI:EU:T:2018:780; решение на Общия съд от 15 ноември 2018 г., *Banco Santander, SA и Santusa Holding, SL/Комисия*, дело T-399/11 RENV, ECLI:EU:T:2018:787.

(155) Antin твърди, че с решението се улеснява икономическата дейност по производство на енергия от възобновяеми източници и не е просто резултат от спазването от страна на Испания на задълженията ѝ съгласно Конвенцията за ICSID. Според него, ако решението се счита за потвърждение на предварително съществуващото право за получаване на помощ по старите схеми, помощта се отпуска за инвестиции в производството на енергия от възобновяеми източници. Освен това, дори решението да се разглежда самостоятелно, задължението на Испания за компенсация съгласно Конвенцията за ICSID е било (и може да бъде) породено поради производството от Antin на енергия от възобновяеми източници. Поради това производството на енергия от възобновяеми източници е единствената основна дейност за целите на оценката на съвместимостта на размера на компенсацията.

(156) Antin твърди че то извършва дейност за ВЕИ, тъй като може да се счита, че извършва дейността на дружествата Andasol, а именно производството на енергия от възобновяеми източници, и по този начин образува „единно предприятие“ с дружествата Andasol. Чрез придобиването на 45 % от дружествата Andasol то упражнява съвместно управление заедно с RREEF Infrastructure (G.P.) Limited и RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l. Освен това според Antin не е естествено да се твърди, че инвеститорът участва в производството на енергия от възобновяеми източници само ако той образува икономическа единица с електроцентралата или я управлява, тъй като дружеството, което управлява електроцентралата, е само средство за получаване на подпомагане, докато инвеститорът поема всички рискове и взема важните решения за експлоатацията на електроцентралата. Поради това когато Комисията разрешава помощ за дружество, управляващо електроцентрала за енергия от възобновяеми източници, помощта трябва да се счита за облагодетелстваща производството на енергия от възобновяеми източници, независимо дали печалбите се изплащат на дружеството, управляващо електроцентралата, или директно на акционера. Според Antin във всички случаи изглежда, че в практиката на Комисията по вземане на решения много получатели на помощ не са разполагали непременно с акционерен или управленски контрол върху електроцентралите, а собствеността върху минимален процент акции от проектната електроцентрала никога не е била условие за предоставяне на помощ в областта на енергията от възобновяеми източници. Накрая, Antin твърди, че в случай че то и дружествата Andasol представляват една икономическа единица, фактът, че след като е закупило дружествата Andasol през 2011 г., ги е препродало през 2017 г., не е от значение. Всяка компенсация трябва да бъде изплатена на Antin, тъй като дружеството е платило пазарната стойност на дружествата Andasol въз основа на допускането, че ще получи пълния размер на помощта.

(157) В това отношение Antin посочва, че фактът, че известно подпомагане е технически насочено към производството на електроенергия от природен газ, не засяга оценката на съвместимостта, тъй като използването на природен газ е ограничено във времето и е свързано със съображения за ефективност. Освен това почти всички бенефициери на помощ по старите схеми и схемата от 2013 г. използват газ в известна степен през кратки интервали, а в много случаи Комисията е разрешила и помощ за газовите електроцентрали.

(158) Що се отнася до стимулиращия ефект, Antin твърди, че доколкото се изпълняват посочените в старите схеми изисквания, следва да се счита, че решението също има стимулиращ ефект.

(159) Antin твърди, че старите схеми са съвместими с НПОС от 2001 г., тъй като целевата възвръщаемост на Испания по старите схеми е в съответствие с възвръщаемостта, която Комисията традиционно е разрешила за други схеми за подпомагане на ВЕИ между 2001 г. и 2009 г. съгласно НПОС от 2001 г. Тази оценка не е засегната от измененията на схемата, които са въведени през 2004 г. и 2007 г.

(160) Според Antin старите схеми са също пропорционални и съгласно НПОС от 2008 г., като се има предвид, че целевата норма на възвръщаемост на Испания за периода 2008—2013 г. е била 7—10 %, което е под диапазона на възвръщаемост от 10 —13 %, разрешен от Комисията през същия период за други схеми за подпомагане на ВЕИ.

(161) В случай че оценката се извършва съгласно НПОСЕ, Antin твърди, че стимулиращият ефект не следва да се оценява съгласно раздел 3.2.4.2. от НПОСЕ, тъй като решението е част от старите схеми, а не е помощ, за която се изисква индивидуално уведомление, а капацитетът на електроцентралите Andasol не надвишава 250 MW съгласно изискването в точка 20 от НПОСЕ. Освен това, що се отнася до пропорционалността, Antin твърди, че фактът, че помощта е предоставена чрез арбитражно решение, а не чрез конкурентна тръжна процедура, не може да направи помощта несъвместима. Antin твърди, че решението е изчислено въз основа на възнаграждението, което Antin би трябвало да получи по старите схеми (т.е. същото, което би получило, ако старите схеми са били в сила). Следователно, то се състои от пазарната цена и премия, умножена по броя на въпросните години, а фактът, че премиите са натрупани в една сума, не променя естеството на компенсацията. Antin твърди, че макар да не е предоставена в рамките на конкурентна тръжна процедура, съгласно точка 128 от НПОСЕ, помощта все пак е съвместима, ако не води до свръхкомпенсация, както и това, че в Решението на Комисията от 2017 г. не е установена максимална норма на възвръщаемост, не може да изключи възможността Комисията да разреши норма на възвръщаемост от 9 %, предвид практиката ѝ по вземане на решения в периода 2014—2020 г.

(162) Освен това Antin твърди, че помощта не нарушава неоправдано конкуренцията и търговията, тъй като не води до значителна пазарна сила, промяна на търговските потоци, промяна на динамиката на конкуренцията или поддържане на платежоспособността на инвестиционен посредник. По-специално Antin твърди, че неговите собствени равнища на производителност и тези на дружествата Andasol не са ниски и са финансово стабилни. Освен това свързаната с решението помощ не води до предоставяне на необосновани норми на възвръщаемост на Antin, тъй като те остават в рамките на нормите на възвръщаемост, нито продължителността ѝ е необосновано дълга (трае само през експлоатационния срок) и не води до рискове от кръстосано субсидиране или технологична неутралност. Накрая, свързаната с решението помощ не предоставя на Antin или на дружествата Andasol по-големи пазарни дялове.

(163) На последно място, Antin твърди, че дори ако оценката на съвместимостта на решението трябва да се извърши, като то се разгледа самостоятелно, в случаи на компенсации за вреди, причинени от по-ранното затваряне на инсталации за изкопаеми горива, Комисията е оценила съвместимостта на помощта директно въз основа на член 107, параграф 3 от ДФЕС, когато компенсацията не е могла да се впише в съответните насоки за помощ.

8.3. Други мнения

(164) Antin твърди, че Испания не е уведомила за решението с цел то да бъде одобрено и по този начин да може да злоупотреби с процедурата за уведомяване, нарушавайки принципите на добра администрация и лоялно сътрудничество, като не предостави необходимата информация и като попречи на Комисията да даде разрешение за мярката за помощ, за която е постъпило уведомлението.

9. СТАНОВИЩА НА ИСПАНИЯ ОТНОСНО МНЕНИЯТА НА ТРЕТИ СТРАНИ

(165) Испанските органи изпратиха своя отговор на мненията, представени от трети страни, на 3 януари 2023 г., 27 ноември 2023 г. и 29 януари 2024 г.

9.1. Становища във връзка с мненията относно наличието на помощ

(166) В отговор на доводите на трети страни, че решението не включва държавна помощ, Испания повтаря съображенията на Комисията в Решението на Комисията от 2017 г., където Комисията припомни (в съображение 165), че всяка компенсация, която арбитражен съд би присъдил на инвеститор въз основа на това, че Испания е изменила икономическата схема за премии (схемата от 2007 г.) чрез схемата, за която е постъпило уведомление (схемата от 2013 г.), сама по себе си би представлявала държавна помощ.

(167) Освен това Испания изтъкна отново, че съгласно съдебната практика помощта се предоставя на датата, на която е постановено арбитражното решение, тъй като правото на компенсация за загубата, която ищците в арбитражното производство твърдят, че са претърпели в резултат на отмяната на схема за държавна помощ, е предоставено едва с арбитражното решение ([95]).

([95]) Испания се позовава на решението от 25 януари 2022 г., C-638/19 P, *European Food и други/Комисия*, ECLI:EU:C:2022:50.

9.2. **Становища във връзка с мненията относно съвместимостта на помощта**

(168) В отговор на мненията на трети страни относно значението на решението по дело *Komstroy* Испания отбеляза, че Съдът е потвърдил, че помощта, предоставена въз основа на постановено от арбитражен съд решение по силата на ДЕХ в рамките на ЕС, не е съвместима с правото на Съюза, тъй като такъв арбитражен съд не е част от съдебната система на Съюза, което противоречи на член 19, параграф 1 от ДЕС, както и на членове 267 и 344 от ДФЕС ([96]).

9.3. **Становища във връзка с мненията относно наличието на помощ**

(169) В отговор на доводите на трети страни, че премахването или намаляването на стимулите, довели до компенсацията в решението, не представлява държавна помощ и във всички случаи би представлявало съществуваща помощ, испанските органи припомниха, че в решението по дело *Micula*, което до голяма степен е подобно на настоящия случай, Съдът е отхвърлил становището, че помощ, представляваща компенсация, съдържаща се в арбитражно решение, постановено въз основа на вътресъюзно ДИД, възникнало от отмяната на въпросната схема, може да се счита за предоставена към момента на отмяната на въпросната схема. От друга страна, Съдът поясни, че бенефициерът придобива правото да получи помощта въз основа на решението към момента на предоставянето му ([97]).

(170) Освен това испанските органи посочиха, че Съдът е постановил, че арбитражно решение, доколкото то е несъвместимо с правото на Съюза, и по-специално с членове 267 и 344 от ДФЕС, не може да породи никакво действие или да бъде изпълнено ([98]). Испания също така твърди, че същият принцип се прилага и в този случай и помощта не може да бъде предоставяна по начин, който противоречи на членове 267 и 344 от ДФЕС.

(171) В отговор на твърденията на трети страни относно значението на решението по дело *Asteris*, испанските органи твърдят, че компенсацията за помощ, неизплатена по линия на общата селскостопанска политика, която е била счетена за неправомерна от съдилищата на Съюза, не може да бъде приравнена на арбитражно решение във връзка с инвестиции в рамките на ЕС съгласно ДЕХ. В това отношение испанските органи посочиха *делото Micula*, в което Съдът разяснява естеството на арбитражните производства относно инвестиции в рамките на ЕС като система за уреждане на спорове извън националните съдебни системи на държавите членки, преди да квалифицира подобно решение като държавна помощ.

(172) Освен това в отговор на твърденията на третата страна, че схемата от 2007 г. представлява заедно с предходните схеми съществуваща помощ, испанските органи твърдят, че в Решението на Комисията от 2017 г. е извършен анализ на цялата получена от бенефициерите компенсация както по схемата от 2007 г., така и по схемата от 2013 г.

(173) Освен това в отговор на мненията на трети страни, в които се поставя под въпрос приписването на отговорност за решението на Испания, испанските органи подкрепят съображенията на Комисията, изложени в решението за откриване на процедурата.

(174) В отговор на доводите, изтъкнати от трети страни във връзка с последиците от мярката за вътрешния пазар, испанските органи обясняват, че в решението по дело *Micula* ([99]) Съдът е постановил, че арбитражните решения в рамките на ЕС, постановени чрез механизъм извън съдебната система на Съюза, представляват помощ, несъвместима с вътрешния пазар, в резултат на което тяхното въздействие върху пазара е ирелевантно. Във всички случаи испанските органи твърдят, че в Решението на Комисията от 2017 г. е показано, че както схемата от 2007 г., така и схемата от 2013 г. биха могли да нарушат конкуренцията на вътрешния пазар.

([96]) Испания се позовава на решението по дело *Komstroy* и решението по дело *Achmea*.
([97]) Испания се позовава на решението от 25 януари 2022 г., C-638/19 P, *European Food и други/Комисия*, ECLI:EU:C:2022:50, т. 125.
([98]) Определение на Съда от 21 септември 2022 г., C-333/19, *Romatsa и други*, ECLI:EU:C:2022:749, точки 42—44.
([99]) Испания се позовава на решението от 25 януари 2022 г., C-638/19 P, *European Food и други/Комисия*, ECLI:EU:C:2022:50.

(175) В отговор на доводите на трети страни относно решението за предоставяне на помощ испанските органи се позовават на съдебна практика ([100]), с която се потвърждава, че определящият елемент, за да се установи датата, на която е предоставена помощта, зависи от придобиването от тези получатели на право да получат тази помощ и от свързаното с това задължение в тежест на държавата да предостави посочената помощ.

(176) В отговор на мненията на трети страни във връзка със значението на решението по дело *Dobeles Hes* ([101]) испанските органи твърдят, че съдебната практика по този въпрос е била постановена в контекста на преюдициално заключение в резултат на спор, свързан с държавна помощ, пред национални административни съдилища. Според Испания подобни решения по искове за компенсация пред национални съдилища не са от значение за настоящото производство и има разлика между определение за плащане на цена, призната от национално правило, и арбитражно решение във връзка с инвестиции, с което се признават суми поради прилагането на изменено или отменено национално правило. Поради това, според испанските органи, исковете на трети страни, отнасящи се до националните съдилища на държавите членки, не са приложими в контекста на арбитражни решения във връзка с инвестиции.

9.4. **Становища във връзка с мненията относно съвместимостта на помощта**

(177) В отговор на забележките на трети страни относно значението на решението по дело *Komstroy* и *Становище 1/20* испанските органи обясняват, че в съдебната практика са предвидени авторитетни тълкувания на ДЕХ, и по-специално на член 26 от него, в които се пояснява, че механизмът за уреждане на спорове чрез арбитражно производство не може да се прилага по отношение на спорове в рамките на ЕС, тъй като това би било в нарушение на членове 267 и 344 от ДФЕС. Испанските органи подчертават, че Съдът е постановил, че този принцип е приложим и по отношение на ДЕХ.

(178) В отговор на твърденията на трета страна, че решението, както и схемата от 2013 г., представляват съвместима помощ в съответствие с приложимите насоки на Комисията, испанските органи твърдят, че основаните на ДЕХ арбитражни решения в рамките на ЕС са явно несъвместими с правото на Съюза. Освен това испанските органи обясняват, че в резултат на съдебната практика ([102]) относно момента на постановяване на арбитражни решения всякакви твърдения в този случай за евентуална съвместимост на решението с насоки, предхождащи тази дата (а именно НПОС от 2001 г. и НПОС от 2008 г.), са погрешни.

(179) Освен това, в отговор на твърденията на третата страна относно пропорционалността на решението по отношение на НПОСЕ, испанските органи твърдят, че предоставеният анализ е погрешен и не е надежден. Испанските органи също така твърдят, че противно на становището на тази трета страна, решението няма никакъв стимулиращ ефект и не води до никакви ползи за възобновяемите енергийни източници, като същевременно то може наруши конкуренцията на вътрешния пазар, което е в противоречие с НПОСЕ.

9.5. **Становища относно мненията на други трети страни**

(180) В отговор на мненията на трети страни относно техните оправдани правни очаквания испанските органи твърдят, че оценката на Комисията в този случай не може да бъде променена, като се разчита на очакванията на инвеститорите. Освен това Испания твърди, че съгласно съдебната практика основните принципи на правото на Съюза, като например правната сигурност и оправданите правни очаквания, не могат да възпрепятстват приемането от държавите членки на мерки за намаляване или премахване на предоставени по-рано стимули ([103]).

([100]) Решение от 25 януари 2022 г., C-638/19 P, *European Food и други/Комисия*, ECLI:EU:C:2022:50, т. 123—125.

([101]) Решение на Съда (голям състав) от 12 януари 2023 г., съединени дела C-702/20 и C-17/21, *SIA „DOBELES HES“ и Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija*, ECLI:EU:C:2023:1.

([102]) Решение от 25 януари 2022 г., *European Food и други/Комисия*, C-638/19 P, ECLI:EU:C:2022:50, точки 118, 123—126 и 152.

([103]) Решение на Съда от 15 април 2021 г., *Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) и други (C-798/18), Athesia Energy Srl и други (C-799/18)/Ministero dello Sviluppo economico, Gestore dei servizi energetici (GSE) SpA*, съединени дела C-798/18 и C-799/18, ECLI:EU:C:2021:280; решение на Съда от 11 юли 2019 г., *Agrenergy и Fusignano Due*, C-180/18, C-286/18 и C-287/18, ECLI:EU:C:2019:605; решение на Съда от 10 септември 2009 г., *Plantanol GmbH & Co. KG/Hauptzollamt Darmstadt*, C-201/08, ECLI:EU:C:2009:539.

(181) Освен това, в отговор на представените от трети страни забележки относно наличието на злоупотреба в процеса на уведомяване, испанските органи твърдят, че са изпълнили задължението си за уведомяване съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС, за да се гарантира изключителната компетентност на Комисията да преразглежда държавната помощ, както и насоките на Комисията за спиране на плащането по арбитражни решения при липса на разрешение за държавна помощ, посочени в Решението на Комисията от 2017 г.

(182) В отговор на представените от трета страна твърдения, че схемата от 2007 г. е съвместима помощ в съответствие с приложимите насоки на Комисията, испанските органи изтъкват, че подобна оценка не е от значение за целите на настоящото производство, в рамките на което се оценява съвместимостта на решението.

10. **ОЦЕНКА НА МЯРКАТА**

10.1. **Наличие на помощ**

(183) Член 107, параграф 1 от ДФЕС гласи, че „всяка помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки, е несъвместима с вътрешния пазар“.

(184) Дадена мярка представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, ако отговаря кумулативно на четири условия. Първо, мярката трябва да може да бъде приписана на държавата и да бъде финансирана с държавни ресурси. Второ, мярката трябва да предоставя предимство на получателя на помощ. Трето, мярката трябва да поставя в по-благоприятно положение определени предприятия или стопански дейности (това е предимството, което трябва да бъде избирателно). Четвърто, мярката трябва да е в състояние потенциално да засегне търговията между държавите членки и да наруши или заплашва да наруши конкуренцията на вътрешния пазар.

(185) В решението за откриване на процедурата (съображения 71—88) Комисията стигна до предварителното заключение, че решението представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС. По обяснените по-долу причини в останалата част от раздел 10.1, Комисията стигна до заключението, че решението — и във всички случаи неговото прилагане, плащане или изпълнение („изпълнението“) — представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

10.1.1. *Приписване на отговорност и държавни ресурси*

Приписване на отговорност на държавата

(186) Съгласно съдебната практика на съдилищата на Съюза, за да представлява помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, избирателното предимство трябва, *наред с другото*, да може да бъде приписано на държавата ([104]). Следва също да се отбележи, че когато дадено предимство е предоставено от публичен орган, то се приписва по дефиниция на държавата ([105]).

(187) Както е посочено в съображение 65, Испания е подписала ДЕХ на 17 декември 1994 г., ратифицирала го е на 11 декември 1997 г. и той е влязъл в сила за Испания на 16 април 1998 г. В съответствие с член 96, параграф 1 от испанската конституция, както е пояснено и от Испания, валидно сключени международни договори стават част от вътрешния правен ред след официалното им публикуване в страната. Ратифицирането на ДЕХ от страна на Испания е публикувано в испанския Държавен вестник на 17 март 1998 г. (*Инструмент за ратифициране на Договора за*

([104]) Решение от 5 април 2006 г., *Deutsche Bahn AG/Комисия*, T-351/02, ECLI:EU:T:2006:104, т. 101.
([105]) Решение от 15 декември 2021 г., *Oltchim/Комисия*, T-565/19, ECLI:EU:T:2021:904, т. 160. Решение на Съда от 2 октомври 2024 г., дела T-624/15 RENV и T-694/15 RENV, *European Food SA и други/Европейска комисия*, ECLI:EU:T:2024:659, т. 206.

Енергийната харта и на Протокола за Енергийната харта относно енергийната ефективност и съответните екологични аспекти, съставен в Лисабон на 17 декември 1994 г., вж. също съображение 65). Испания е подписала Конвенцията за ICSID на 21 март 1994 г. и я е ратифицирала на 17 септември 1994 г. Ратифицирането на Конвенцията за ICSID от страна на Испания е публикувано в испанския Държавен вестник на 13 септември 1994 г. (*Инструмент за ратифициране на Конвенцията за уреждане на инвестиционни спорове между държави и граждани на други държави, приет във Вашингтон на 18 март 1965 г.*).

(188) Съдът е постановил решението въз основа на тълкуването си на тези договори, които Испания е подписала и ратифицирала и които в резултат на това са станали част от испанския правен ред от датата на публикуването им в испанския Държавен вестник. Испания доброволно е решила да подпише и ратифицира ДЕХ и Конвенцията за ICSID и да ги включи в испанското национално законодателство (вж. съображение 187 и раздел 5.4). Следователно постановяването на решението е станало възможно благодарение на решението на Испания да подпише и ратифицира ДЕХ и Конвенцията за ICSID: това не се променя поради факта, че съдът е трябвало да се откаже от компетентност, тъй като съгласно съдебната практика на Съда член 26 от ДЕХ не се прилага в рамките на ЕС. Решението се приписва на Испания.

(189) Във всички случаи Комисията отбелязва, че отговорността за изпълнението на решението може да бъде приписана на Испания и поради посочените по-долу причини (вж. съображения 190—191).

(190) Тъй като с решението се нарушават членове 267 и 344 от ДФЕС, член 19 от ДЕС и общите принципи на автономност и взаимно доверие, решението не може да породи никакво действие в правния ред на ЕС и Испания не може да го изпълнява. Всяко изпълнение в нарушение на тази забрана би довело пряко до автономно решение от страна на испанските органи. Това важи, ако Испания доброволно извърши установеното с решението плащане и ако Испания първоначално се опита да възрази срещу признаването и изпълнението на решението пред съд на държава членка или на трета държава и или не успее да предотврати налагането на запор върху авоари, или вземе решение да изплати компенсацията, за да предотврати мерки за разкриване и в крайна сметка за налагане на запора върху авоари, които не са защитени от суверенен имунитет ([106]). С цел по-голяма изчерпателност Комисията също така отбелязва, че признаването или изпълнението на решението от испански съд би било приписано в същата степен на Испания, тъй като действията на всички държавни органи, включително националните съдилища, могат да бъдат приписани на държавата.

(191) По същите причини Общият съд е постановил в решението по дело *Micula*, че държавата непременно „участва“, ако изплати предвидената в арбитражно решение компенсация ([107]). С цел по-голяма изчерпателност Комисията също отбелязва, че признаването или изпълнението на решението от испански съд би било приписано в същата степен на Испания, тъй като действията на всички държавни органи, включително националните съдилища, могат да бъдат приписани на държавата.

(192) Нито един от изтъкнатите от заинтересованите трети страни доводи не поставя под въпрос заключението, съгласно което отговорността за решението, и във всички случаи неговото изпълнение, се приписва на Испания.

(193) Първо, за разлика от изтъкнатите от някои трети страни доводи, фактът, че решението е постановено от арбитражен съд, уреждащ спорове между инвеститор и държава, а не от национален съд, не променя констатацията на Комисията за приписване на отговорност за помощта и не пречи отговорността за решението, и във всички случаи за неговото изпълнение, да бъде приписана на Испания. В действителност съдът е заявил своята компетентност да постанови решението въз основа на тълкуването си на член 26 от ДЕХ и Конвенцията за ICSID, на които съдът може да се позовава, само защото Испания е решила да подпише и ратифицира тези актове на международното право. Освен това приемането на обосновка, водеща до липса на приписване на отговорност в този контекст, на практика би означавало да се позволи на всички държави членки да избегнат контрола върху държавните помощи, като се позоват на арбитражно производство за уреждане на спорове между инвеститор и държава и поемат международно задължение, което им налага да предоставят дадена мярка за държавна помощ ([108]). Подобна обосновка се отразява неблагоприятно върху ефективността на правото на Съюза, и по-специално член 107 от ДФЕС, и следователно трябва да бъдат отхвърлени.

([106]) Решение на Общия съд от 2 октомври 2024 г., дела T-624/15 RENV и T-694/15 RENV, *European Food SA и други/Европейска комисия*, ECLI:EU:T:2024:659, точки 201—221.

([107]) *Пак там.*

([108]) В тази връзка вж. решението на Общия съд от 2 октомври 2024 г., дела T-624/15 RENV и T-694/15 RENV, *European Food SA и други/Европейска комисия*, ECLI:EU:T:2024:659, т. 217.

(194) Второ, що се отнася до доводите на трети страни, посочени в съображения 99 и 138, че приписването на отговорност за решението не може да се основава на присъединяването на Испания към Конвенцията за ICSID или към ДЕХ, тъй като в решението за откриване на процедурата не се предполага, че основната схема е Конвенцията за ICSID или ДЕХ, Комисията счита, че този довод е без значение за въпроса дали отговорността за решението, и във всички случаи за неговото изпълнение, може да се припише на Испания. Индивидуалният характер на мярката не пречи тя да е резултат от (макар и неправилно) прилагане от арбитражен съд, разглеждащ спорове между инвеститор и държава, на доброволно сключени от Испания международни споразумения. В решението за откриване на процедурата (в съображение 82) ясно се посочва доброволното съгласие на Испания в предварителната ѝ преценката чия отговорност е мярката за помощ, да се присъедини към Конвенцията за ICSID и към ДЕХ.

(195) Трето, Комисията отбелязва, че твърдението на третите страни (вж. съображения 100 и 139), съгласно което решението не може да бъде приписано на Испания, тъй като поради задълженията си съгласно международното право Испания не би имала правомощия по отношение на установеното с решението плащане, е неоснователно поради причините, посочени в съображение 193. Първо, тази обосновка не може да бъде приета, тъй като на практика това би означавало да се позволи на всички държави членки да избегнат контрола върху държавните помощи, като поемат международно задължение, което им налага да предоставят дадена мярка за държавна помощ ([109]). Второ, както се припомня в съображение 11, арбитражно решение, постановено в производство между държава членка и инвеститор от друга държава членка, както в настоящия случай, е несъвместимо с правото на Съюза и следователно не може да породи действие и не може да бъде изпълнено ([110]). Следователно Испания е длъжна да не изпълнява решението и не може да се счита, че е била длъжна да плати, приложи или изпълни решението ([111]). Трето, единствената ситуация, в която съдебната практика признава, че отговорността за мярка, предприета от държава членка, не може да бъде приписана на държавата членка, е ситуацията, в която правото на Съюза изисква от държавата членка да въведе мярката, без да ѝ оставя каквато и да е свобода на действие. В случая това явно не е така. С оглед на горепосоченото Комисията стига до заключението, че отговорността за решението, и във всички случаи за неговото изпълнение, се приписва на Испания.

Държавни ресурси

(196) Съгласно установената съдебна практика само предимствата, които са предоставени пряко или непряко чрез държавни ресурси, могат да представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС ([112]).

(197) В този случай в решението се съдържа задължение за Испания да плати: i) общия размер на компенсацията, изчислена от съда в решението (т.е. 101 милиона евро под формата на компенсация за нарушение на член 10, параграф 1 от ДЕХ поради непредоставяне на справедливо и равноправно третиране на инвестициите на Antin); ii) лихвите преди решението; и iii) лихвите след решението, които ще трябва да бъдат преизчислени въз основа на датата на действителното плащане (вж. раздел 5.6.).

(198) Към момента на уведомлението Испания е изчислила, че лихвата преди решението възлиза на 8 686 086 евро за периода 20 юни 2014 г.—15 юни 2018 г., както и че лихвата след решението възлиза на 1 810 978 EUR за периода 15 юни 2018—31 март 2019 г.

(199) Испанските органи обясниха, че ако установеното с решението плащане бъде извършено, то ще бъде финансирано от общия бюджет на испанската държава и няма да бъде пряко начислено към разходите на електроенергийната система и следователно няма да бъде понесено пряко от крайните потребители на електроенергия чрез сметките за електроенергия (вж. раздел 5.6).

([109]) Решение на Общия съд от 2 октомври 2024 г., дела T-624/15 RENV и T-694/15 RENV, *European Food SA и други/Европейска комисия*, ECLI:EU:T:2024:659, т. 217.

([110]) Определение на Съда от 21 септември 2022 г., *Romatsa и други*, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, точки 42—44.

([111]) Решение на Общия съд от 2 октомври 2024 г., дела T-624/15 RENV и T-694/15 RENV, *European Food SA и други/Европейска комисия*, ECLI:EU:T:2024:659, т. 214.

([112]) Решение на Съда от 24 януари 1978 г., *Van Tiggele*, 82/77, ECLI:EU:C:1978:10, точки 25 и 26; решение от 12 декември 1996 г., Compagnie nationale Air France/Комисия, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, т. 63.

(200) Към момента на приемане на настоящото решение не е извършено плащане от Испания, не на последно място тъй като това би противоречало на правото на Съюза. В резултат на опитите на Antin да приведе в изпълнение решението обаче съществува сериозен риск Испания да трябва да инвестира държавни ресурси в установеното с решението плащане. Такъв риск е достатъчен за установяване на наличието на държавни ресурси ([113]). В този контекст Съдът е постановил, че за констатирането на държавни ресурси е без значение дали подобно използване на държавни ресурси би нарушило правото на Съюза, или националното право. От решаващо значение е мярката да е породила последици ([114]). Тъй като помощта е свързана с риск от директно плащане от страна на Испания от бюджета на Испания, Комисията счита, че решението, и във всички случаи неговото изпълнение, което се състои от директно плащане, се финансира с държавни ресурси.

Заключение относно приписването на отговорност и държавните ресурси

(201) Въз основа на посоченото по-горе Комисията стига до заключението, че отговорността за решението, и във всички случаи за неговото изпълнение, се приписва на испанската държава и то се финансира чрез държавни ресурси по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

10.1.2. *Предимство и избирателност*

Икономическо предимство

(202) Предимство по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС е всяка икономическа полза, която предприятието не би могло да получи при нормални пазарни условия, т.е. при отсъствие на държавна намеса ([115]). Конкретната форма на мярката не е от значение при установяване на това дали тя предоставя икономическо предимство на предприятието ([116]).

(203) В това отношение, за да се прецени дали държава членка е предоставила предимство на дадено предприятие, е необходимо да се сравни финансовото състояние на предприятието след въвеждането на мярката с финансовото състояние, в което то би се намирало, ако мярката не беше въведена ([117]).

(204) Освен това понятието „предимство“, неразделно свързано с квалифицирането на една мярка като държавна помощ, придобива обективен характер независимо от мотивите на авторите на разглежданата мярка. Съответно естеството на преследваните от държавните мерки цели и тяхната обосновка са без значение за квалифицирането им като държавна помощ. Всъщност член 107, параграф 1 от ДФЕС не разграничава държавните помощи според техните причини или цели, а ги определя в зависимост от техните последици ([118]).

([113]) В тази връзка вж. решението на Съда от 19 декември 2019 г. по дело C-385/18, *Arriva Italia Srl, Ferrotramviaria SpA, Consorzio Trasporti Aziende Pugliesi (CO.TRA.P)/Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti*, ECLI:EU:C:2019:1121, по-специално точки 35—36, където Съдът пояснява следното: „(35) На второ място, когато става въпрос за изискването предимството да е предоставено пряко или косвено с ресурси на държавата, следва да се отбележи, че фактът, че според запитващата юрисдикция сумата от 70 милиона евро не е излязла реално от бюджета на италианската държава и следователно не е довела до разход за бюджета на тази държава членка, не означава сам по себе си, че такава сума не може да бъде квалифицирана като „ресурси на държавата“, по-конкретно когато с член 1, параграф 867 от Закона за стабилността от 2016 г. е създадено потенциално задължение в тежест на бюджета на италианската държава. (36) В това отношение от практиката на Съда се установява, че от момента, в който правото на получаване на подпомагане, предоставено с ресурси на държавата, е предоставено на бенефициера по силата на приложимото национално законодателство, трябва да се счита, че помощта е била отпусната, така че реалното прехвърляне на съответните ресурси не е решаващо (вж. в този смисъл решение от 21 март 2013 г., Magdeburger Mühlenwerke, C-129/12, ECLI:EU:C:2013:200, т. 40“).

([114]) Решение на Съда от 26 септември 2024 г., C-790/21 P и C-791/21 P, *Covestro и други/Комисия*, т. 172, ECLI:EU:C:2024:792, с допълнителни препратки.

([115]) Решение на Съда от 11 юли 1996 г., дело C-39/94, *SFEI и други*, ECLI:EU:C:1996:285, т. 60; решение на Съда от 29 април 1999 г., дело C-342/96, *Испания/Комисия*, ECLI:EU:C:1999:210, т. 41.

([116]) Решение на Съда от 24 юли 2003 г., *Altmark Trans*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, точка 84.

([117]) В тази връзка вж. решение на Съда от 2 юли 1974 г., *Италия/Комисия*, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, т. 13.

([118]) В тази връзка вж. решението на Съда (голям състав) от 25 януари 2022 г., дело C-638/19 P, *Европейска комисия/European Food SA и други*, ECLI:EU:C:2022:50, т. 122 и цитираната съдебна практика.

(205) В настоящия случай е ясно, че с решението, или във всички случаи с неговото изпълнение, финансовото състояние на Antin се подобрява в сравнение с финансовото му състояние без решението. По-специално съдът е присъдил на Antin 101 милиона евро плюс лихва (оценена от Испания на 8 686 086 евро за лихва преди решението за периода 20 юни 2014 г.—15 юни 2018 г., плюс 1 810 978 евро за лихва след решението за периода 15 юни 2018 г.—31 март 2019 г., вж. раздел 5.6).

(206) Освен това с решението на Antin е предоставено право, което не само не би било получено при нормални пазарни условия, но и което има финансова стойност. Тази финансова стойност може да бъде прехвърлена и на други бенефициери срещу подходящо заплащане ([119]).

(207) При нормални пазарни условия, т.е. без постановено от арбитражен съд решение въз основа на подписването и ратифицирането от Испания на ДЕХ и Конвенцията за ICSID, Antin не би имало право на компенсация, подобна на получената в резултат на решението, и не би имало право, въз основа на което да се търси изпълнение ([120]).

(208) Противно на твърденията на Antin решението не представлява компенсация за незаконосъобразни действия от страна на Испания, което според съдебната практика на Съда, и по-специално решението по дело *Asteris*, не би представлявало икономическо предимство. Antin твърди, че изменението и замяната на схемата от 2007 г. със схемата от 2013 г. представлява нарушение на член 10 от ДЕХ. Този аргумент обаче е неоснователен поради две причини.

(209) Първо, както е посочено в съображения 157—166 от Решението на Комисията от 2017 г., изменението и замяната на схемата от 2007 г. със схемата от 2013 г. не са нарушили нито общите принципи на правото на Съюза на оправдани правни очаквания и на правна сигурност, нито член 10 от ДЕХ. В решението по дело *Aquind* Общият съд потвърди становището на Комисията, че член 10 от ДЕХ има същото съдържание като общите принципи на правото на Съюза на оправдани правни очаквания и на правна сигурност и не може да има по-широко или различно значение, което би поставило под въпрос автономността на правния ред на ЕС ([121]).

(210) Второ, както е постановил Съдът в решението по дело *Anie*, член 10 от ДЕХ се прилага само по отношение на инвеститори от „други“ договарящи страни, което изключва инвеститорите от ЕС ([122]).

(211) Следователно доводът на Antin, съгласно който, за да представлява решението държавна помощ, е необходимо да се установи, че схемата от 2007 г. представлява неправомерна държавна помощ, се основава на погрешна предпоставка.

(212) Във всички случаи в това отношение следва да се има предвид, че в съответствие със съдебната практика на съдилищата на Съюза, когато национална правна уредба въвежда „държавна помощ“ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, плащането на претендирана по съдебен ред сума съгласно тази правна уредба също представлява такава помощ ([123]). В действителност, макар съгласно съдебната практика да се счита, че трябва да се направи разграничение между исковете за компенсация за вреди, причинени от незаконосъобразност, и исковете за плащане на суми, дължими по

([119]) Комисията отбелязва, че в някои случаи арбитражни решения, постановени поради регулаторните промени, направени от Испания в схемата от 2007 г., са били прехвърлени на други предприятия, които не са били страна по арбитражното производство и които могат да се считат за правоприемници на решението, по-специално на дружеството Blasket Renewables., вж. гражданско дело № 21-3249, *Blasket Renewable Invs/Кралство Испания*, 665 F. Supp. 3d 1, (D.D.C. 2023 г.).

([120]) Решение на Съда от 24 юли 2003 г., *Altmark Trans*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, точка 84.

([121]) Решение на Общия съд от 8 февруари 2023 г., *Aquind/Комисия*, дело T-295/20, ECLI:EU:T:2023:52, точки 145—153.

([122]) Решение на Съда от 15 април 2021 г. по съединени дела C-798/18 и C-799/18, *Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) и други*, точки 67—71.

([123]) В тази връзка вж. решение от 12 януари 2023 г., *DOBELES HES*, C-702/20 и C-17/21, ECLI:EU:C:2023:1, т. 65; както и решението на Общия съд от 2 октомври 2024 г., дела T-624/15 RENV и T-694/15 RENV, *European Food SA и други/Европейска комисия*, ECLI:EU:T:2024:659, т. 174.

силата на правна уредба ([124]), в случай че претендираните по съдебен ред суми — дори формално да могат да бъдат определени като компенсация — съответстват на предимство, чието плащане ищецът иска по силата на правна уредба, искът няма за цел да поправи вреда, различна от неизплащането в пълен размер на предимството, на което ищецът е счел, че има право съгласно същата тази правна уредба ([125]). Получателят на помощ не може да заобиколи ефективното прилагане на правилата в областта на държавните помощи, като, без да се позове на правото на Съюза в областта на държавните помощи, се снабди с осъдително съдебно решение за изплащане на компенсация, чието действие в крайна сметка би му позволило да продължава да прилага разглежданата помощ в продължение на няколко години ([126]).

(213) На първо място в този случай, както е пояснено в съображения 61—63 от настоящото решение, присъдената на Antin компенсация по силата на решението се изчислява като настоящата стойност на всички парични потоци, които инвеститорът би получил през експлоатационния срок на електроцентралата (25 години), ако схемата от 2007 г. не е била отменена от Испания. Следователно в резултат на решението се предоставя компенсация на Antin за отмяната на схемата от 2007 г. С други думи, плащането на присъдената от съда компенсация води до възстановяване на положението, в което ищците биха се намирали, ако беше останала в сила схемата от 2007 г., която представлява неправомерна държавна помощ.

(214) Освен това, от друга страна, поради посочените по-долу причини схемата от 2007 г. представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, което е и незаконосъобразно.

а) Бенефициерите по схемата от 2007 г. са получили компенсация в размер, надвишаващ възвръщаемостта, която обикновено биха получили от пазара при отсъствието на схемата от 2007 г. Следователно схемата предоставя предимство. Всъщност в Кралския указ, с който се въвежда схемата от 2007 г., се определя, че „по отношение на технологиите, нуждаещи се от стимулиране с оглед на ограниченото им развитие, като например биогаз или слънчева термоелектрическа енергия, рентабилността се увеличава до 8 % за съоръженията, които изберат да снабдяват дистрибутори, и между 7 % и 11 % възвръщаемост за тези, които участват на пазара на едро“. По този начин със схемата от 2007 г. рентабилността на такива инвестиции се увеличава над пазарната възвръщаемост, с което се осигурява предимство. Следователно схемата от 2007 г. е предоставила предимство по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

б) Схемата от 2007 г. е благоприятствала само производството на електроенергия от възобновяеми източници, от високоефективно комбинирано производство и от отпадъци от избраните бенефициери. Следователно предоставеното чрез схемата от 2007 г. предимство е било избирателно.

в) Отговорността за подпомагането по схемата от 2007 г. е било приписано на държавата, тъй като схемата е била установена със закон и укази за изпълнение (вж. съображение 20).

г) Механизмът за финансиране на схемата от 2007 г. (вж. съображения 20—28) включва държавни ресурси. Както отбеляза Испания, механизмът за финансиране на схемата от 2007 г. е по същество същият като този, оценен от Съда в определението по дело *Elcogás*, отнасящо се до разходите за електроенергийната система в Испания, за който е установено и че е финансиран с държавни ресурси ([127]). Поради това в настоящия случай важат същите съображения като тези, изложени в определението по дело *Elcogás*. Държавата е тази, която приема необходимите разпоредби за прилагането на системата от такси за достъп до мрежата и определя методиката за изчисляване на таксите, които се поемат — като задължителни разходи — от всички потребители на електроенергия и ползватели на мрежата. Освен това системата от такси се управлява от държавен орган — испанския регулатор CNMC. Държавата определя и бенефициерите на споразуменията, както и приложимите

([124]) Вж. в тази връзка решението от 27 септември 1988 г., *Asteris и други*, 106/87—120/87, ECLI:EU:C:1988:457, точки 25 и 26 и цитираната съдебна практика. Вж. също решението на Общия съд от 2 октомври 2024 г., дела T-624/15 RENV и T-694/15 RENV, *European Food SA и други/Европейска комисия*, ECLI:EU:T:2024:659, т. 172.

([125]) В тази връзка вж. решение от 12 януари 2023 г., *DOBELES HES*, C-702/20 и C-17/21, ECLI:EU:C:2023:1, точки 61 и 62. Вж. също решението на Общия съд от 2 октомври 2024 г., дела T-624/15 RENV и T-694/15 RENV, *European Food SA и други/Европейска комисия*, ECLI:EU:T:2024:659, т. 173.

([126]) В тази връзка вж. по аналогия решение от 11 ноември 2015 г., *Klausner Holz Niedersachsen*, C-505/14, ECLI:EU:C:2015:742, точки 42—44 и решението на Общия съд от 2 октомври 2024 г., дела T-624/15 RENV и T-694/15 RENV, *European Food SA и други/Европейска комисия*, ECLI:EU:T:2024:659, т. 175.

([127]) Определение на Съда от 22 октомври 2014 г., *Elcogás SA/Administración del Estado and Iberdrola SA*, дело C-275/13, ECLI:EU:C:2014:2314, вж. по-специално точки 24—33.

математически формули, и регулира самата тази процедура съгласно предварително определени обективни параметри. Освен това след определението по дело *Elcogás* Съдът е приел, че фондове, финансирани от въведени от законодателството на държава членка задължителни вноски, които се управляват и разпределят в съответствие с това законодателство, може да се считат за ресурси на държавата по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, дори да са управлявани от различни от публичния орган субекти ([128]). Съдът е постановил, че решаващ критерий за разглеждането на тарифна надбавка като такса, представляваща държавни ресурси, е, че тази надбавка върху цената представлява едностранно наложен по силата на закона налог, който потребителите на електроенергия са длъжни да заплащат. Испания потвърди (вж. съображение 25), че потребителите са били задължени да финансират по силата на закон разходите за схемата от 2007 г. Следователно схемата от 2007 г. е била финансирана с държавни ресурси.

д) Електроенергията е сектор, отворен за конкуренция и със значителен обем търговия между държавите членки. Следователно схемата от 2007 г. е възможно да наруши конкуренцията на пазара на електроенергия и да засегне търговията между държавите членки.

(215) От посоченото по-горе следва изводът, че схемата от 2007 г. представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС. Освен това, тъй като схемата от 2007 г. е приложена от Испания, без Комисията да е била уведомена за нея и без да е дала одобрение, тя представлява неправомерна помощ (вж. съображение 18). Комисията отбелязва, че това заключение не е оспорено от испанските органи (вж. съображение 25).

(216) Във всички случаи компенсацията за пропуснати ползи, предоставена сама по себе си с решението, и във всички случаи с неговото изпълнение, представлява икономическо предимство, което не е на разположение при нормални пазарни условия и в отсъствие на решението. Освен това, тъй като решението противоречи на правото на Съюза поради обяснените в раздел 10.4.1 причини, решението не е било присъдено при нормални пазарни условия. Ето защо независимо от определянето на схемата от 2007 г. като държавна помощ, решението, и във всички случаи неговото изпълнение, представляват предимство ([129]).

(217) Поради това Комисията стига до заключението, че присъдената от съда компенсация представлява икономическо предимство в полза на Antin, което Antin не би получило при нормални пазарни условия. Antin би могло да прехвърли правото на компенсация на друга страна, а по този начин и произтичащото от решението икономическо предимство. По тази причина Комисията счита, че решението, и във всички случаи неговото изпълнение, следва да се разглеждат като икономическо предимство за Antin.

(218) От съображения за изчерпателност Комисията добавя, че решението представлява предимство за Antin, дори ако решението като такова да противоречи на правото на Съюза и не може да бъде изпълнено съгласно правото на Съюза. Решаващият фактор за преценката дали дадена мярка представлява държавна помощ, и по-специално за определянето на това дали тази мярка води до по-благоприятно третиране на даден бенефициер спрямо други, са последиците, породени от мярката ([130]). Така обстоятелството, че дадена мярка противоречи на други разпоредби от правото на Съюза освен членове 107 и 108 от ДФЕС, не означава, че не може да се квалифицира като държавна помощ за периода, през който въпросната мярка поражда действие и нито е отменена, нито е обявена за незаконна и следователно неприложима ([131]). В този случай решението е налице и като такова никога не е било отменяно. Въпреки факта, че решението противоречи на правото на Съюза (вж. раздел 10.4), все още е вероятно то да окаже въздействие, както се вижда от текущото производство, започнато от Antin (вж. раздел 5.8).

([128]) Решение на Съда от 28 март 2019 г., *Германия/Комисия*, дело C-405/16 P. ECLI:EU:C:2019:268, т. 58 с допълнителни препратки.

([129]) В тази връзка вж. съединени дела T-624/15 RENV, T-694/15 RENV и T-704/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, т. 166.

([130]) Вж. в тази връзка решението от 15 ноември 2011 г., *Комисия и Испания/Правителство на Гибралтар и Обединеното кралство*, C-106/09 P и C-107/09 P, ECLI:EU:C:2011:732, т. 87 и цитираната съдебна практика.

([131]) Решение на Съда от 16 декември 2016 г., *Комисия/Aerlingus и Ryanair*, съединени дела C-164/15 P, C-165/15 P, ECLI:EU:C:2016:990, т. 68—69.

(219) Във връзка с доводите (вж. съображения 85—88 и 134—135), че решението може да представлява държавна помощ само ако основната схема, във връзка с която се предоставя установената с решението компенсация, представлява неправомерна или несъвместима държавна помощ (и тъй като схемата от 2007 г. не представлява държавна помощ, решението също не представлява държавна помощ), Комисията отбелязва, че този довод не може да бъде приет, тъй като понятието „предимство“, неразделно свързано с квалифицирането на една мярка като държавна помощ, придобива обективен характер независимо от мотивите на авторите на разглежданата мярка, както и че член 107, параграф 1 от ДФЕС не разграничава държавните помощи според техните причини или цели, а ги определя в зависимост от техните последици (вж. съображение 204).

(220) Освен това Комисията припомня, че в този случай основната схема, за чието изменение се предоставя компенсация с решението, не са посочените от трети страни стари схеми, които обхващат различни мерки, започващи през 1997 г., а конкретно схемата от 2007 г. С решението се прилага методът на дисконтираните парични потоци (ДПП), за да се сравни ситуацията по схемата от 2007 г., преди тя да бъде променена, включително спорните мерки, които представляват промените, въведени през 2012—2013 г. ([132]) Следователно никоя мярка или промяна, въведена преди схемата от 2007 г., не е оказала влияние върху процедурата във връзка с решението, извън разпоредбите, съдържащи се в схемата от 2007 г. Поради това мерките преди схемата от 2007 г. не подлежат на процедурата, вследствие на която е постановено решението.

(221) Комисията също така припомня, че схемата от 2007 г. представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС (вж. съображение 214).

(222) Във всички случаи тези доводи не могат да поставят под въпрос констатацията, че решението представлява икономическо предимство, както е посочено в съображение 217.

(223) Освен това, както е постановил Общият съд в решението по дело *Micula*, за квалифицирането на компенсацията, присъдена от арбитражния съд по силата на арбитражното решение, е без значение дали тази компенсация представлява компенсация за оттеглянето на неправомерна или несъвместима помощ, като в това отношение е релевантен единствено въпросът дали предоставената компенсация може да представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС. Съгласно решението на Общия съд по дело *Micula* предимството, от което са се ползвали жалбоподателите по настоящия спор, е изплащането на компенсация, присъдена по силата на арбитражното решение ([133]). Затова в настоящия случай доводите относно потенциалната съвместимост на схемата от 2007 г., в случай че за нея е било отправено уведомление до Комисията за одобрение, са неуместни.

Икономическо предимство, предоставено на предприятие

(224) Комисията отбелязва, че решението, и във всички случаи неговото изпълнение, предоставя предимство на Antin, което, противно на твърденията в мненията на Antin и на трети страни (вж. съображения 90 и 137), е предприятие, което упражнява икономическа дейност по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

(225) Според постоянната съдебна практика на Съда предприятията се определят като субекти, извършващи икономическа дейност, независимо от правния им статут и начина им на финансиране ([134]). Следователно квалифицирането на даден субект като предприятие зависи изцяло от естеството на неговите дейности, по-конкретно от това дали те са икономически. Освен това Съдът на ЕС винаги е поддържал, че всяка дейност, състояща се в предлагането на стоки и услуги на пазара, е икономическа дейност.

(226) В този случай, както се припомня в съображение 52, Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. е дружество, установено в Люксембург. Antin Energia Termosolar B.V. е дружество, създадено в Нидерландия и изцяло притежавано от Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. И двете са дружества на Antin Infrastructure Partners — частен фонд за рисков капитал, установен във Франция и използван за инвестиции в Испания ([135]).

([132]) Решението, т. 538.

([133]) Решение на Общия съд от 2 октомври 2024 г., дела T-624/15 RENV и T-694/15 RENV, *European Food SA и други/Европейска комисия*, ECLI:EU:T:2024:659, т. 162 и 164.

([134]) Решение на Съда от 12 септември 2000 г., *Pavlov и други*, съединени дела C-180/98 до C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, т. 74; решение на Съда от 10 януари 2006 г., *Cassa di Risparmio di Firenze SpA и други*, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, т. 107. Вж. също Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ C 262, 19.7.2016 г., стр. 1).

([135]) Решението, точки 2 и 249.

(227) Тъй като Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. и Antin Energia Termosolar B.V са дружества, които са осъществявали дейност в областта на инвестициите, по-специално в енергийния сектор в Испания, с цел генериране на привлекателна, коригирана спрямо риска доходност за инвеститорите, трябва да се счита, че те са предлагали услуги на пазара и следователно са участвали в икономическа дейност. Следователно те са предприятия по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

Избирателност

(228) Държавната мярка попада в обхвата на член 107, параграф 1 от ДФЕС, ако поставя в по-благоприятно положение „определени предприятия или производството на някои стоки“. Следователно не всички мерки, които предоставят на едно предприятие икономическо предимство, попадат в обхвата на понятието държавна помощ, а само онези, които предоставят избирателно икономическо предимство на определени предприятия или категории предприятия или на определени икономически сектори.

(229) Съгласно установената съдебна практика, когато става въпрос за индивидуална помощ, идентифицирането на икономическото предимство позволява по принцип да се предположи нейната избирателност. Това е така, независимо дали на съответните пазари има оператори, които се намират в сравнимо положение ([136]).

(230) В този случай с решението, и във всички случаи с неговото изпълнение, се предоставя компенсация единствено на Antin (вж. съображения 61 и 62). Предимството, предоставено с решението, или във всички случаи с неговото изпълнение, е избирателно, тъй като се предоставя само на определени предприятия, по-специално на Antin, докато други предприятия в сходно правно и фактическо положение в този сектор или други сектори не отговарят на условията за помощ и по този начин няма да получат същото предимство.

(231) Това дали по отношение на други инвеститори биха могли да се постановят (или са постановени) подобни решения не е от значение, както твърдят някои трети страни (вж. раздел 7.2.3). Първо, всяко решение представлява отделна мярка, която се основава на отделен правен акт, въз основа на отделна правна оценка, предоставящ на бенефициера отделно и независимо законно право. Второ, не по отношение на всички бенефициери по схемата от 2007 г. е можело да се постановят еднакви или дори сравними решения. По-специално установените в Испания инвеститори не са попадали в обхвата на защитата, търсена от чуждестранните инвеститори съгласно ДЕХ, и дори по отношение на тези, за които е било установено, че попадат в обхвата на приложното поле на ДЕХ, не са постановени еднакви решения. Трето, доколкото всички тези инвеститори са осъществявали дейност в областта на енергията от възобновяеми източници, решението би останало избирателно, точно както са били избирателни схемата от 2007 г. и схемата от 2013 г.

Заключение относно предимството и избирателността

(232) Въз основа на посоченото по-горе Комисията заключава, че решението, и във всички случаи неговото изпълнение, предоставят избирателно предимство на Antin по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

10.1.3. *Нарушаване на конкуренцията и въздействие върху търговията*

(233) Счита се, че мярка, предоставена от държавата, нарушава или е възможно да наруши конкуренцията, когато тя може да подобри конкурентната позиция на получателя в сравнение с други предприятия, с които той се конкурира ([137]). Следователно се предполага, че съществува нарушаване на конкуренцията по смисъла на член 107 от ДФЕС, когато държавата предоставя финансово предимство на предприятие в либерализиран сектор, в който съществува или би могла да съществува конкуренция ([138]). Предимство, предоставено на предприятие, което нарушава конкуренцията, обикновено също така е в състояние да засегне търговията между държавите членки. Търговията между държавите членки е засегната, когато дадена мярка засилва конкурентната позиция на предприятието получател в сравнение с други конкурентни предприятия в търговията в рамките на Съюза ([139]).

([136]) Решение от 4 юни 2015 г., *Комисия/MOL*, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, т. 60.

([137]) Решение от 17 септември 1980 г., *Philip Morris*, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, т. 11; решение от 15 юни 2000, *Alzetta*, съединени дела T-298/97, T-312/97 и др., ECLI:EU:T:2000:151, т. 80.

([138]) Решение от 15 юни 2000 г., *Alzetta*, съединени дела T-298/97, T-312/97 и др., ECLI:EU:T:2000:151, точки 141—147; решение от 24 юли 2003 г., *Altmark Trans*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

([139]) Решение от 15 май 2019 г., *Achema AB и други/Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK)*, C-706/17, ECLI:EU:C:2019:407, т. 92 и цитираната съдебна практика.

(234) В този случай бенефициерите на решението, и във всички случаи на неговото изпълнение — Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. и Antin Energia Termosolar B.V — са предприятия (вж. съображение 227), които упражняват икономическа дейност, състояща се в инвестиране, по-специално в инфраструктура и енергетика в Съюза (вж. съображение 51). Енергийният и инвестиционният сектор са либерализирани сектори, където има конкуренция в рамките на ЕС. Поради това всяко предоставено на Antin предимство може да наруши конкуренцията и да засили конкурентната позиция на Antin в сравнение с други конкурентни предприятия в търговията в рамките на Съюза.

(235) Поради това Комисията заключава, че решението, и във всички случаи неговото изпълнение, е в състояние да засегне търговията между държавите членки и да наруши или заплашва да наруши конкуренцията на вътрешния пазар.

10.1.4. *Заключение относно наличието на помощ*

(236) С оглед на посоченото по-горе Комисията заключава, че решението, и във всички случаи неговото изпълнение, представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

10.2. **Нова помощ**

(237) Някои трети страни твърдят в мненията си, че ако решението трябва да се счита за помощ, то не би представлявало „нова помощ“ по смисъла на член 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета. Според тях решението следва да се счита за съществуваща помощ по смисъла на член 1, буква б), точка iv) от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета, тъй като то не може да се счита за предоставяне на помощ отделно от схемата от 2007 г. и тъй като помощта за Antin по схемата от 2007 г. представлява съществуваща помощ, решението също следва да се счита за съществуваща помощ (вж. раздел 7.1.3).

(238) С този аргумент обаче погрешно се тълкува обхватът на официалното разследване, което се отнася до компенсацията, получена от Antin по силата на решението. Няма съображения относно това дали схемата от 2007 г. представлява съществуваща помощ, които да са определящи за установяване на съществуваща помощ в решението, чийто давностен срок е започнал, съгласно член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета, от момента на приемането му (т.е. 15 юни 2018 г.). Съгласно схемата от 2007 г. Antin е нямало право на каквото и да е плащане в допълнение към плащанията, получени преди изменението на схемата през 2013 г. В случай че такова плащане се осъществи, то би се основавало единствено на решението, а не на каквито и да било предварително съществуващи права. Поради това решението, и във всички случаи неговото изпълнение, представляват нова помощ.

(239) Комисията припомня, че тази констатация е в съответствие с констатациите на Съда в решението по дело *Micula*, където той постановява, че „разглежданото право на обезщетение е предоставено със самото арбитражното решение, което, след като е уважило предявеното от сезиралите арбитражния съд искане, не само е установило съществуването на това право, но и е определило размера му“ ([140]). По това дело Съдът в действителност заявява, че „правото на обезщетение, присъдено за поправяне на вредите, които сезиралите арбитражния съд твърдят, че са претърпели поради отмяната — за която се твърди, че е в нарушение на ДИД — на разглежданата схема за данъчни стимули, е предоставено едва с арбитражното решение. Всъщност едва в края на арбитражното производство, заведено за тази цел от последните на основание на арбитражната клауза, съдържаща се в член 7 от ДИД, сезиралите арбитражния съд са могли да получат действителното изплащане на това обезщетение“ ([141]). Поради това Съдът счита, че „Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото[...] че посочената в спорното решение държавна помощ е предоставена към датата на отмяната на разглежданата схема за данъчни стимули“ ([142]). В настоящия случай, противно на твърденията на някои трети страни, би било погрешно да се счита, че въпросната помощ е била предоставена чрез приемането на схемата от 2007 г.

(240) Освен това, както вече беше показано в раздел 10.1 от настоящото решение, решението само по себе си изпълнява условията за наличие на държавна помощ и квалифицирането му като държавна помощ не зависи от квалификацията на схемата от 2007 г.

(241) Що се отнася до аргумента, че решението не може да се счита за предоставяне на помощ отделно от схемата от 2007 г. (вж. съображения 146 и 176), въз основа на решението по дело *Dobeles Hes* ([143]) Комисията отбелязва, че това дело е фактически различно от настоящото дело и следователно не е сравнимо. По-специално в решението по дело *Dobeles Hes* Съдът постановява, че въвеждането на държавна помощ само по себе си не може да произтича от съдебно решение, за разлика от установеното с националната правна уредба тарифно предимство, в смисъл че когато национална правна уредба, въвеждаща законоустановено право на плащане в по-голям размер за електроенергията, произведена от възобновяеми енергийни източници, представлява „държавна помощ“ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, исканията по съдебен ред за ползването на това право в пълна степен трябва да се разглеждат като искания за изплащане на неполучената част от тази държавна помощ, а не като искания за предоставяне на различна държавна помощ от сезирания съд ([144]). В този случай обаче присъдената от съда компенсация не произтича от право, което вече е било установено в испанското законодателство, независимо от решението. Точно обратното, с решението на Antin се предоставя компенсация за оттеглянето на незаконна схема за помощ и правото на компенсация произтича пряко от решението. Освен това арбитражният съд не е национален съд. И поради тази причина решението по дело *Dobeles Hes* не може да се прилага в този случай.

(242) Като последен аргумент, давностният срок по член 17, параграф 2 от Регламент 2015/1589 започва да тече в случай на схема за помощ, а не — както твърдят заинтересованите страни — от момента на влизане в сила на схемата за помощ. От формулировката на тази разпоредба е по-скоро ясно, че той започва да тече от деня на предоставяне на помощта съгласно схемата за помощ. Това е денят, в който дружеството придобива правото на индивидуалното плащане, т.е. денят, в който това плащане е изискуемо. Вследствие на това за плащания, които биха станали изискуеми след изменението през 2013 г., давностният срок би могъл да започне да тече най-рано в деня, в който плащанията биха били изискуеми ([145]).

10.3. **Неправомерност на помощта**

(243) Съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС се изисква засегнатите държавите членки да не започват прилагането на предлаганите мерки, докато процедурата на Комисията не доведе до постановяването на окончателно решение.

([140]) Решение на Съда (голям състав) от 25 януари 2022 г., Case C-638/19 P, *Европейска комисия/European Food SA и други*, ECLI:EU:C:2022:50, т. 125.

([141]) Пак там, т. 124.

([142]) Пак там, т. 127.

([143]) Решение на Съда (голям състав) от 12 януари 2023 г., съединени дела C-702/20 и C-17/21, *SIA DOBELES HES u Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija*, ECLI:EU:C:2023:1.

([144]) Вж. точка 79 от решението.

([145]) Решение на Съда от 8 декември 2011 г., *France Télécom/Комисия*, C-81/10 P, т. 82; решение на Съда (голям състав) от 12 януари 2023 г., съединени дела C-702/20 и C-17/21, *SIA DOBELES HES u Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija*, ECLI:EU:C:2023:1, точки 108—110.

(244) Съгласно установената съдебна практика определящият елемент, за да се установи датата, на която правото да се получи държавна помощ е било предоставено на получателите ѝ чрез определена мярка, зависи от придобиването от тези получатели на сигурно право да получат тази помощ и от свързаното с това задължение в тежест на държавата да предостави посочената помощ. Всъщност именно в този момент такава мярка може да доведе до нарушаване на конкуренцията, което може да засегне търговията между държавите членки по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС ([146]).

(245) В този случай решението е постановено на 15 юни 2018 г. и е поправено поради техническа грешка на 29 януари 2019 г. Тъй като с постановеното на 15 юни 2018 г. решение е разпоредено Испания да изплати на Antin компенсация в размер на 101 милиона евро (съгласно поправката от 29 януари 2019 г.), заедно с лихва върху тази сума, на Antin е било предоставено правото да получи постановената в решението компенсация на тази дата. Въз основа на констатацията на съда, че ДЕХ се прилага по отношение на настоящия спор, член 26, параграф 8 от ДЕХ означава, че Испания е обвързана с резултата от арбитражното производство и следователно правото на Antin да получи помощта съгласно решението е било предоставено на 15 юни 2018 г., като на същата дата е предоставена и помощта съгласно решението (т.е. на 15 юни 2018 г. (вж. също раздел 10.2).

(246) Испания е уведомила за решението на 17 април 2019 г., а въз основа на наличната понастоящем информация не е платила, приложила или изпълнила решението.

(247) Тъй като помощта е била предоставена на 15 юни 2018 г., преди да бъде одобрена от Комисията, Комисията счита, че произтичащата от решението помощ, и във всички случаи неговото изпълнение, са неправомерни.

(248) От съображения за изчерпателност Комисията отбелязва, че противно на представеното от трети страни твърдение уведомлението на Испания не представлява „злоупотреба“. Като е уведомила за съответната помощ, Испания е действала в съответствие със своето задължение съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС, което не може да се счита по дефиниция за злоупотреба с право.

(249) Във всички случаи прилагането на решението след приемането на настоящото решение също би представлявало неправомерна помощ.

10.4. **Съвместимост на помощта**

(250) Като се има предвид, че решението, и във всички случаи неговото изпълнение, представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, подобна мярка е забранена, освен ако не може да се счита за съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 2 или член 107, параграф 3 от ДФЕС.

(251) В самото начало Комисията припомня, че при оценката на съвместимостта на една мярка с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграфи 2 и 3 от ДФЕС основната отговорност по отношение на тежестта на доказване се носи от държавата членка ([147]). Понастоящем Испания не е представила каквито и да е доводи, които биха оправдали мярката съгласно член 107, параграф 2 или член 107, параграф 3 от ДФЕС.

(252) С цел по-голяма изчерпателност обаче, освен че в решението за откриване на процедурата напомня, че тежестта на доказване на съвместимостта се носи от Испания, Комисията е счела за уместно да извърши оценка на съвместимостта по собствена инициатива и е изразила предварителните си съмнения относно съвместимостта на мярката с вътрешния пазар във връзка с i) евентуалното нарушение на правото на ЕС от мярката за помощ (съображения 96—102 от решението за откриване на процедурата) и ii) несъответствието на мярката за помощ с критериите за съвместимост съгласно насоките за държавната помощ, приложими за оперативна помощ за енергия от възобновяеми източници (вж. съображения 108—154 от решението за откриване на процедурата).

(253) Поради посочените по-долу причини Комисията поддържа заключението си, че решението, и във всички случаи неговото изпълнение, не са съвместими с вътрешния пазар, тъй като нарушават правото на Съюза.

([146]) Решение на Съда (голям състав) от 25 януари 2022 г., дело C-638/19 P, *Европейска комисия/European Food SA и други*, ECLI:EU:C:2022:50, т. 123.

([147]) Решение на Първоинстанционния съд от 12 септември 2007 г., дело T-68/03, *Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Комисия*, ECLI:EU:T:2007:253, т. 34.

10.4.1. *Нарушение на правото на Съюза*

(254) Съгласно установената съдебна практика „помощ, която сама по себе си или чрез някои от условията за предоставянето ѝ нарушава разпоредби или общи принципи на правото на Съюза, не може да бъде обявена за съвместима с вътрешния пазар [...]. Всъщност, когато условията на помощта са до такава степен неразривно свързани с предмета на помощта, че не би било възможно те да се преценяват поотделно, въздействието им върху съвместимостта или несъвместимостта на помощта в нейната цялост непременно трябва да се преценява в съответствие с процедурата, предвидена в член 108 ДФЕС“ ([148]).

(255) В началото Комисията припомня, че съдилищата на Съюза считат, че международно споразумение не би могло да засегне определеното в Договорите разпределение на правомощията, нито следователно автономността на правната система на Съюза, чието спазване се гарантира от Съда ([149]). Този принцип е залегнал по-специално в член 344 от ДФЕС, по силата на който държавите членки се задължават да не уреждат споровете, отнасящи се до тълкуването или прилагането на Договорите, по начини, различни от тези, предвидени в тях ([150]).

(256) За да гарантират запазването на специфичните особености и на автономността на този правен ред, Договорите създават система за правораздаване, предназначена да осигури последователност и единство при тълкуването на правото на Съюза ([151]). В тази връзка съгласно член 19, параграф 1 от ДЕС националните юрисдикции и Съдът са длъжни да гарантират пълното прилагане на правото на ЕС във всички държави членки, както и защитата по съдебен ред на правата, които правните субекти черпят от посоченото право ([152]). Ключовият елемент в така създадената правораздавателна система е производството за преюдициално запитване, предвидено в член 267 ДФЕС, което с установяването на диалог между съдии, по-специално между Съда и юрисдикциите на държавите членки, има за цел да осигури еднообразното тълкуване на правото на Съюза, което дава възможност да се осигурят неговата безпротиворечивост, пълното му действие и автономията му, както и, в последна сметка, присъщият характер на установеното с Договорите право ([153]).

(257) Както е обяснено в съображения 9—11, съгласно съдебната практика на Съда, член 19 от ДЕС и членове 267 и 344 от ДФЕС, както и съгласно общия принцип за автономност на правния ред на ЕС, не се допуска разпоредба, съдържаща се в международно споразумение, съгласно която инвеститор от една държава членка, страна по това споразумение, може в случай на спор относно инвестиции в друга държава членка, страна по това споразумение, да предяви иск срещу последната държава членка пред арбитражен съд, чиято юрисдикция тази държава членка се е задължила да приеме ([154]).

(258) В действителност чрез сключване на такова споразумение държавите членки, които са страни по него, се съгласяват да изключат спорове, които може да се отнасят до прилагането или тълкуването на правото на Съюза, от компетентността на техните собствени съдилища и съответно от системата от способи за съдебна защита, която член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС ги задължава да установят в областите, обхванати от правото на Съюза. Поради това подобно споразумение може да доведе до ситуация, в която тези спорове не се уреждат по начин, който гарантира пълната ефективност на правото на Съюза ([155]).

(259) В този случай решението се отнася до спор между държава членка и двама инвеститори от две други държави членки и е прието е контекста на производство, образувано въз основа на арбитражния механизъм за уреждане на спорове между инвеститор и държава, определен в член 26 от ДЕХ.

([148]) Решение на Съда от 31 януари 2023 г., дело C-284/21 P, *Комисия/Anthony Braesch и други*, ECLI:EU:C:2023:58, т. 96 и 97 (вж. също посочената съдебна практика).

([149]) Вж. решението по дело *Achmea*, т. 32 и цитираната съдебна практика. Вж. също решението по дело *Komstroy*, т. 42.

([150]) Вж. решението по дело *Achmea*, т. 32. Вж. също т. 42 от решението по дело *Komstroy*.

([151]) Вж. решението по дело *Achmea*, т. 35. Вж. също решението по дело *Komstroy*, т. 45.

([152]) Вж. решението по дело *Achmea*, т. 36. Вж. също решението по дело *Komstroy*, т. 45.

([153]) Вж. решението по дело *Achmea*, т. 37. Вж. също решението по дело *Komstroy*, т. 46.

([154]) Вж. решението по дело *Achmea* и решението по дело *Komstroy*; определение на Съда от 21 септември 2022 г., *Romatsa и други*, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749.

([155]) Определение на Съда от 21 септември 2022 г., *Romatsa и други*, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, т. 34 и цитираната съдебна практика.

(260) Както е пояснено в съображение 10 от решението за откриване на процедурата и постановено от Съда в решението по дело *Komstroy*, ДЕХ, по силата на акта за одобряване на сключването му от Съюза и в съответствие с член 216 от ДФЕС, е част от правния ред на Съюза, така че самият ДЕХ е акт на правото на Съюза ([156]). Поради това всеки съд, създаден съгласно ДЕХ, би трябвало да тълкува и дори да прилага правото на Съюза ([157]).

(261) Освен това, както е посочено от съда в решението по делото *Komstroy*, *ad hoc* съд, като съда, който е приел решението, не е част от съдебната система на държава членка. Това съответно означава, че не може да бъде квалифициран като съд на държава членка по смисъла на член 267 от ДФЕС и следователно няма правомощие да отправя преюдициални запитвания до Съда относно тълкуването на правото на Съюза ([158]). В резултат на несъвместимостта с правото на Съюза, която би възникнала, в случай че инвеститор от една държава членка би могъл да приведе в действие този арбитражен механизъм в спор относно инвестиция, направена от него в друга държава членка, Съдът постанови, че член 26 от ДЕХ трябва да се тълкува като неприложим към такава ситуация, т.е. спор в рамките на ЕС.

(262) Въз основа на горепосоченото и противно на довода, изтъкнат от няколко заинтересовани трети страни в писмените им становища, трябва да се счита, че производството, вследствие на което е постановено решението, е било лишено от правно основание. Член 26 от ДЕХ не се прилага по отношение на спор като този между държава членка и инвеститори от други държави членки относно инвестиция, направена от последните в първата държава членка. Испания никога не е отправяла предложение за арбитражно производство във връзка с подобни спорове. Следователно няма арбитражно споразумение и съд, създаден въз основа на разпоредба, която не се прилага, не е надлежно конституиран. Сформираният по това дело съд обаче е засегнат от недостатъците, установени от Съда в решението по дело *Komstroy*. Той е конституиран съгласно член 37, параграф 2, буква б) от Конвенцията за ICSID, съгласно който Конвенцията за ICSID се прилага по отношение на съдебната проверка на неговите решения, включително решението. С членове 52, 53 и 54 от Конвенцията за ICSID се предоставя само ограничен преглед на решенията, отнасящи се по-специално до компетентността на съда. В този контекст трябва да се счита, че постановеното от Съда решение не подлежи на преглед от съда на държава членка, който е способен да осигури пълно спазване на правото на Съюза.

(263) Дори обаче да оставим настрана факта, че решението е нищожно поради липсата на правно основание, то трябва да се счита за несъвместимо с правото на Съюза. Решението не поражда каквото и да е действие и не може да бъде изпълнено с цел изплащане на присъдената компенсация ([159]).

(264) С оглед на посоченото по-горе Комисията стига до заключението, че решението, и във всички случаи неговото изпълнение, нарушават правото на Съюза, и по-специално член 19, параграф 1 от ДЕС и членове 267 и 344 от ДФЕС, както и общия принцип на автономност на правния ред на ЕС.

10.4.2. *Неприлагане на член 351 от ДФЕС*

(265) Член 351 ДФЕС предвижда, че „[п]равата и задълженията, произтичащи от споразумения, сключени за присъединяващите се държави — преди датата на тяхното присъединяване, между една или повече държави членки, от една страна, и една или повече трети страни, от друга, не се засягат от разпоредбите на Договорите“.

([156]) Вж. решението по дело *Komstroy*, т. 23.
([157]) Вж. решението по дело *Komstroy*, т. 50.
([158]) Вж. решението по дело *Komstroy*, точки 52 и 53.
([159]) Определение от 21 септември 2022 г., *Romatsa и други*, C-333/19, ECLI:EU:C:2022:749, т. 42—43; Декларация относно правните последици от решението на Съда по дело Komstroy и общото разбиране относно неприложимостта на член 26 от Договора за Енергийната харта като основание за арбитражни производства в рамките на ЕС (ОВ L, 2024/2121, 6.8.2024 г.).

(266) Съгласно установената съдебна практика целта на член 351, първа алинея от ДФЕС е да се уточни, в съответствие с принципите на международното право, че прилагането на Договорите на ЕС не засяга задължението на съответната държава членка да зачита правата на трети държави по предходно споразумение и да изпълнява задълженията си по него ([160]). Следователно член 351, първа алинея ДФЕС има за цел да се защитят правата на трети държави, като позволява на съответните държавите членки да спазват задълженията си по по-ранно международно споразумение ([161]). За разлика от това, не позволява на държавите членки да се позовават на права, произтичащи от такива конвенции, във вътрешните си отношения в рамките на Съюза ([162]).

(267) Освен това съгласно съдебната практика, ако норма от правото на Съюза може по силата на член 351, първа алинея ДФЕС да бъде лишена от действие с международно споразумение, това става при наличието на две условия, а именно: споразумението трябва да е сключено преди влизането в сила на Договорите на ЕС в съответната държава членка, и заинтересованата трета държава трябва да черпи от него права, чието спазване може да изисква от тази държава членка ([163]).

(268) В настоящия случай, както е обяснено в бележка под линия 4, ДЕХ е подписан от Съюза и Испания през декември 1994 г. (както и на 17 декември 1991 г. от Люксембург и Нидерландия — държавите членки, където е установено Antin) и влиза в сила след ратифицирането му през април 1998 г. Испания е подписала ICSID на 21 март 1994 г., в сила на 17 септември 1994 г., след ратифицирането. По отношение на Люксембург Конвенцията за ICSID е влязла в сила на 29 август 1970 г., а по отношение на Нидерландия — на 14 октомври 1966 г. Поради това ДЕХ и ICSID са сключени след 1958 г. (съответната дата за прилагането на член 351 от ДФЕС по отношение на Люксембург и Нидерландия) и след като Испания се присъединява към Съюза през 1986 г. Ето защо първото условие, установено в член 351 от ДФЕС, не е изпълнено при нито една възможна конфигурация.

(269) Освен това съгласно решението по дело *Komstroy* с член 26 от ДЕХ се уреждат двустранни взаимоотношения ([164]). По подобен начин, въпреки многостранния си характер, конвенцията за ICSID урежда двустранните отношения между договарящите страни по начин, аналогичен на двустранен договор. Макар че третите държави, сключили Конвенцията за ICSID, биха могли да имат интерес Испания да спазва задълженията си по отношение на друга държава членка, като предприеме, в съответствие с разпоредбите на тази конвенция, изпълнението на арбитражно решение, което попада в приложното поле на същата, такъв чисто фактически интерес не може да се приравни на „право“ по смисъла на член 351, първа алинея ДФЕС, което да обоснове прилагането на тази разпоредба ([165]). Следователно и второто условие, установено в член 351 от ДФЕС, не е изпълнено нито от ДЕХ, нито от Конвенцията за ICSID.

(270) В резултат на това трябва да се заключи, че член 351 от ДФЕС не е от значение за настоящия случай и че заключението на Комисията в съображение 264, че решението, и във всички случаи неговото изпълнение, нарушават правото на Съюза, не се променя от член 351 от ДФЕС.

10.4.3. *Липса на оправдани правни очаквания*

(271) Няколко заинтересовани трети страни твърдят в писмените си мнения, че решение на Комисията, с което се установява, че решението е несъвместимо с вътрешния пазар поради несъответствието му с правото на ЕС, би нарушило принципа на защита на оправданите правни очаквания.

([160]) Решение от 15 септември 2011 г., *Комисия/Словакия*, C-264/09, ECLI:EU:C:2011:580, т. 41 и цитираната съдебна практика и решение от 2 октомври 2024 г., *European Food SA и други/Европейска комисия*, T-624/15 RENV и T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, т. 74.

([161]) Решение от 2 октомври 2024 г., *European Food SA и други/Европейска комисия*, T-624/15 RENV и T-694/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, т. 76 и цитираната съдебна практика.

([162]) *Пак там*, т. 77 и цитираната съдебна практика.

([163]) *Пак там*, т. 80 и цитираната съдебна практика.

([164]) Вж. решението по дело *Komstroy*, т. 64.

([165]) Решение от 2 октомври 2024 г., *European Food и други/Комисия*, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV и T-704/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, т. 106 и цитираната съдебна практика.

(272) Принципът на защита на оправданите правни очаквания е основен принцип на правото на Съюза, който позволява на всеки икономически оператор, у когото дадена институция е породила основателни очаквания, на които е оправдано да се разчита ([166]). Когато обаче предпазлив и съобразителен икономически оператор е в състояние да предвиди приемането от институциите на мярка, която може да засегне неговите интереси, той не може да се позове на принципа за защита на оправданите правни очаквания, когато тази мярка бъде приета ([167]).

(273) Съгласно установената съдебна практика правото на позоваване на принципа на защита на оправданите правни очаквания предполага да са изпълнени три условия. Първо, на заинтересованото лице трябва да са предоставени конкретни, безусловни, непротиворечиви уверения, произтичащи от оправомощени и достоверни източници. Такива уверения, независимо от формата, в която са предадени, представляват конкретните, безусловни и непротиворечиви сведения. Второ, тези уверения трябва да бъдат такива, че да породят оправдани правни очаквания от страна на лицето, към което са адресирани. Трето, предоставените уверения трябва да съответстват на приложимите правила ([168]).

(274) Що се отнася до първото условие, Комисията никога не е предоставяла уверения, които биха могли да доведат до оправдано правно очакване у Antin, че решението не представлява държавна помощ или че при всяко положение Комисията ще счита решението, и във всички случаи неговото изпълнение, за правомерна и съвместима държавна помощ.

(275) Напротив, Комисията ясно е посочила в Решението си от 2017 г., т.е. преди постановяването на решението, че „всяка компенсация, която арбитражен съд би присъдил на инвеститор въз основа на това, че Испания е изменила икономическата схема за премии чрез схемата, за която е постъпило уведомление, сама по себе си би представлявала държавна помощ“ ([169]). Тъй като арбитражните съдилища не са компетентни да обявяват държавна помощ за съвместима с вътрешния пазар — това е изключителна компетентност на Комисията, — един предпазлив и съобразителен икономически оператор би могъл да очаква, че всяка подобна компенсация, установена с решение, ще представлява държавна помощ, подлежаща на уведомяване съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС, и ще бъде предмет на задължението за отлагане. Следователно на инвеститорите не е била предоставена точна, безусловна и последователна информация, която да породи у тях оправдани правни очаквания.

(276) Освен това Комисията отбелязва, че за актове на Съюза не могат да възникнат оправдани правни очаквания, които биха били в нарушение на правото на Съюза. Както е обяснено в съображения 10—12, решението, и във всички случаи неговото изпълнение, противоречат на член 19, параграф 1 от ДЕС, както и на членове 267 и 344 от ДФЕС и на общия принцип за автономност на правния ред на ЕС. Поради това не е възможно от мярката да възникнат оправдани правни очаквания.

(277) Въз основа на горепосоченото Комисията счита, че принципът на оправданите правни очаквания не променя заключението, че решението, и във всички случаи неговото изпълнение, противоречат на правото на Съюза и следователно са несъвместими с вътрешния пазар.

10.4.4. *Заключение относно съвместимостта на помощта*

(278) Въз основа на горепосочените съображения Комисията стига до заключението, че решението, и във всички случаи неговото изпълнение, противоречат на разпоредбите на правото на Съюза, а именно член 19, параграф 1 от ДЕС и членове 267 и 344 от ДФЕС, както и общия принцип на автономност на правния ред на ЕС. Без да е необходимо да се разглежда дали помощта води до дискриминация на основание гражданство в нарушение на член 18 от ДФЕС, или дали е съвместима с насоките за държавна помощ, приложими за помощта за енергия от възобновяеми източници, трябва да се заключи, че мярката е несъвместима с вътрешния пазар и следователно не може да бъде разрешена.

([166]) Решение от 2 октомври 2024 г., *European Food и други/Комисия,* T-624/15 RENV, T-694/15 RENV и T-704/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, т. 228 и цитираната съдебна практика.

([167]) Решение от 2 октомври 2024 г., *European Food и други/Комисия,* T-624/15 RENV, T-694/15 RENV и T-704/15 RENV, ECLI:EU:T:2024:659, т. 229 и цитираната съдебна практика.

([168]) *Пак там,* т. 230 и цитираната съдебна практика.

([169]) Съображение 165 от Решението на Комисията от 2017 г.

11. ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА РЕШЕНИЕТО И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

(279) Според ДФЕС и установената съдебна практика на съдилищата на Съюза Комисията е компетентна да вземе решение дали съответната държава членка трябва да измени, или отмени помощта, когато е констатирала, че въпросната помощ е несъвместима с вътрешния пазар ([170]). Съдилищата на Съюза също така последователно постановяват, че задължението на дадена държава членка да отмени помощта, която Комисията смята за несъвместима с вътрешния пазар, има за цел да възстанови съществуващото преди това положение ([171]).

(280) В този контекст съдилищата на Съюза са установили, че тази цел е постигната, след като получателят е възстановил сумите, отпуснати като неправомерна помощ, като по този начин е загубил предимството, с което се е ползвал пред своите конкуренти на вътрешния пазар, и след като е възстановено положението преди изплащането на помощта ([172]).

(281) В съответствие със съдебната практика член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2015/1589 ([173]) на Съвета гласи, че „когато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от бенефициера […]“.

(282) Съгласно постановеното от Съда незаконните помощи също трябва да бъдат възстановени от дружеството, което продължава икономическата дейност на предприятието, което се е ползвало от тези помощи, когато е установено, че това дружество продължава реално да се ползва от конкурентното предимство, свързано с ползата от посочените помощи ([174]). В тази връзка Съдът е постановил, че „в рамките на задачата си за възстановяване на помощта и за да гарантират пълната ефективност на решение на Комисията за възстановяване, с което точно се определя получателят на помощта, както и за да отстранят действително нарушението на конкуренцията, причинено от конкурентното предимство, свързано с получаването на помощта, националните органи и юрисдикции са длъжни да определят предприятие, различно от определеното в това решение за възстановяване, в хипотезата, при която свързаното с разглежданата помощ предимство действително е прехвърлено на това друго предприятие след приемането на посоченото решение за възстановяване“ ([175]).

(283) В този случай от предходните заключения следва, че Испания възстановява всяко плащане на помощта, предоставена на Antin или на трета страна, която е придобила или може да придобие решението или което и да е право, произтичащо от него. Въз основа обаче на информацията, с която разполага Комисията, макар самото решение да е било постановено и следователно въпросната помощ да е била предоставена на Antin ([176]), Испания не е платила, изпълнила или приложила това решение. Поради това въз основа на информацията, с която разполага Комисията, няма ефективно изплатена държавна помощ и няма нужда от възстановяване, в случай че Испания продължи да не плаща и в бъдеще компенсацията по решението.

(284) В този контекст, освен че не плаща, не прилага или не изпълнява арбитражното решение, Испания гарантира, че от датата на приемане на настоящото решение няма да се извършва плащане, прилагане или изпълнение на арбитражното решение по друг начин. Ако такова плащане, изпълнение или прилагане се осъществи, Испания възстановява всички действително преведени суми в резултат на това плащане, изпълнение или прилагане ([177]). В това отношение Испания възстановява всяко плащане на помощта по силата на арбитражното решение на Antin и на всяка трета страна, която е придобила или може да придобие арбитражното решение, или което и да е право, произтичащо от него.

([170]) Решение от 12 юли 1973 г., *Комисия/Германия*, 70/72, ECLI:EU:C:1973:87, т. 13.
([171]) Решение от 21 март 1990 г., *Белгия/Комисия*, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, т. 66.
([172]) Решение от 17 юни 1999 г., *Белгия/Комисия*, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, точки 64 и 65.
([173]) Вж. бележка под линия 60.
([174]) Решение от 16 януари 2025 г., *Scai Srl/Regione Campania*, дело C-588/23, ECLI:EU:C:2025:23, т. 40; решение от 7 март 2018 г., *SNCF Mobilités/Комисия*, C-127/16 P, ECLI:EU:C:2018:165, точки 104 и 106.
([175]) Решение от 16 януари 2025 г., *Scai Srl/Regione Campania*, дело C-588/23, ECLI:EU:C:2025:23, т. 46.
([176]) Вж. също раздел 10.3 от настоящото решение.
([177]) За да спази задълженията си по член 108, параграф 3 от ДФЕС, Испания също така предприема всички подходящи мерки, за да възпрепятства Antin и всяка трета страна, която може да придобие или е придобила решението или което и да е право, произтичащо от него, да търси признаване, прилагане и изпълнение на решението, независимо дали в държави — членки на Съюза, или в трети държави.

(285) За да спази задълженията си по член 108, параграф 3 от ДФЕС, Испания също така предприема всички подходящи мерки, за да възпрепятства Antin и всяка трета страна, която е придобила или може да придобие решението или което и да е право, произтичащо от него, да търси признаване, прилагане и изпълнение на решението, независимо дали в държави — членки на Съюза, или в трети държави.

(286) Освен това следва да се отбележи, че вследствие на принципа на лоялно сътрудничество, установен в член 4, параграф 3 от ДЕС, държавите членки и по-специално националните съдилища трябва да предприемат всички необходими мерки, за да се гарантират прилагането и ефективността на правото на ЕС, и по-специално на правилата на правото на Съюза относно държавната помощ, установени в членове 107 и 108 от ДФЕС ([178]). В резултат на същия този принцип на лоялно сътрудничество националните съдилища трябва да предприемат всички необходими мерки, за да се гарантират прилагането и ефективността на член 19, параграф 1 от ДЕС, членове 267 и 344 от ДФЕС и принципа на автономност на правния ред на ЕС ([179]). Следователно съгласно принципа на лоялно сътрудничество в този случай от националните съдилища на държавите членки, включително националните съдилища извън Испания, се изисква да не признават, изпълняват или прилагат решението и да предприемат всички необходими мерки, за да предотвратят признаването, изпълнението или прилагането на решението (например като разпоредят на предприятия, установени под тяхната юрисдикция, да прекратят всякакви действия, насочени към постигане на признаване или изпълнение на решението в други юрисдикции, и като им разпоредят да заплатят имуществени санкции в случай на неспазване на разпореждането за прекратяване на такива действия).

12. **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

Комисията стига до заключението, че решението, и във всички случаи неговото изпълнение, включват държавна помощ, която е несъвместима с вътрешния пазар, тъй като се основава на тълкуване на ДЕХ в нарушение на правото на Съюза. Поради това Испания ще възстанови всяко плащане на помощта, включително от всяка трета страна, която е придобила или може да придобие решението или което и да е право, произтичащо от него. Освен че не плаща, не прилага или не изпълнява решението, Испания гарантира, че от датата на приемане на настоящото решение няма да извършва плащане, да прилага или да изпълнява решението по друг начин, и ще възстанови всички действително преведени суми в резултат на това плащане, прилагане или изпълнение. За да спази задълженията си по член 108, параграф 3 от ДФЕС, Испания също така предприема всички подходящи мерки, за да възпрепятства Antin и всяка трета страна, която е придобила или може да придобие решението или което и да е право, произтичащо от него, да търси признаване, прилагане и изпълнение на решението, независимо дали в държави — членки на Съюза, или в трети държави,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решението, постановено от арбитражния съд, създаден под егидата на Международния център за разрешаване на инвестиционни спорове, в рамките на арбитражното производство *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. and Antin Energia Termosolar B.V./Испания*, в полза на Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. и Antin Energia Termosolar B.V. (решение на ICSID по дело № ARB/13/31), представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, която е несъвместима с вътрешния пазар.

([178]) Решение от 14 март 2024 г., *Европейска комисия/Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия*, C-516/22, ECLI:EU:C:2024:231, точки 93—99.

([179]) Именно в този контекст нидерландски съд (*Rechtbank Amsterdam*), в рамките на делото *Koninkrijk Spanje/AES SOLAR ENERGY COÖPERATIEF U.A.,AMPERE EQUITY FUND B.V.*, i) обяви, че решение, постановено в рамките на ЕС въз основа на нарушение от страна на Испания на ДЕХ, представлява неправомерна държавна помощ съгласно правото на Съюза, доколкото Европейската комисия не го е одобрила; ii) обяви, че обезщетяването на вредите по това решение би било в противоречие с правото на Съюза, докато производството относно държавната помощ е висящо; и iii) разпореди на ответниците да платят на Испания всяка сума, която Испания може да бъде осъдена да плати на ответника (или на който и да е правоприемник), при условията: изпълнението на решението води до действително плащане от страна на Испания и Европейската комисия все още не се е произнесла дали присъденото решение представлява неправомерна държавна помощ съгласно правото на Съюза.

Във всички случаи плащането, прилагането или изпълнението на решението, постановено от арбитражния съд, създаден под егидата на Международния център за разрешаване на инвестиционни спорове в контекста на арбитражното производство *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. and Antin Energia Termosolar B.V./Испания,* в полза на Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. и Antin Energia Termosolar B.V., представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, която е несъвместима с вътрешния пазар.

Член 2

Кралство Испания няма да плаща никаква част от помощта, посочена в член 1, и ще гарантира, че от датата на приемане на настоящото решение няма да се извършват плащания на помощта, посочена в член 1.

Член 3

Кралство Испания предприема всички подходящи мерки, за да възпрепятства Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l., Antin Energia Termosolar B.V и всяка трета страна, която е придобила или може да придобие решението, посочено в член 1, или което и да е право, произтичащо от него, да търсят признаване, прилагане или изпълнение на решението, независимо дали в държави — членки на Европейския съюз, или в трети държави.

Член 4

Кралство Испания възстановява всяко плащане на помощта, посочена в член 1, на Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l., Antin Energia Termosolar B.V, както и на всяка трета страна, която е придобила или може да придобие решението, посочено в член 1, или всяко право, произтичащо от него, включително плащане, произтичащо от принудително изпълнение, възникнало в трети държави.

Член 5

Адресат на настоящото решение е Кралство Испания.

Съставено в Брюксел на 24 март 2025 година.

За Комисията
Valdis DOMBROVSKIS
Член на Комисията